

دفترچه پاسخ آزمون

۱۴۰۲ مهر

یازدهم تجربی

طراحان

سعید شرفی، رضا نوری، علیرضا عابدی، امین خوشنویسان، محمدمهری آقازاده، احسان حسن‌زاده، علی کوچکی، نیما محمدی	زیست
مهدی شریفی، شهاب نصیری، سالار طالبی، فرشید کارخانه، مصطفی کیانی، علیرضا گونه، شهرام آزاد، فرشاد لطف‌اله‌زاده، سعید آرام، کیانوش کیان‌منش، مرتضی شعبانی، مهدی راست‌پیمان، اسد حاجی‌زاده	فیزیک
سید‌امیر‌حسین مرتضوی - سید‌طاها مصطفوی - پرهام رحمانی - مجتبی اتحاد - میرحسن حسینی - رسول عابدینی‌زواره - محمد رضانی - عباس هنرجو - عرفان بابایی - امیرمحمد لنگرانی فراهانی	شیمی
رضا علی‌نواز، بهرام حلاج، نریمان فتح‌الهی، مجتبی نادری، محمدابراهیم تو زنده‌جانی	ریاضی
سید‌مصطفی دهنی، بهزاد سلطانی، گلنوش شمس، فرشید مشعرپور، حامد جعفریان، روزبه اسحاقیان	زمین

گزینشگران، مسئولین درس و ویراستاران

نام درس	مسئول درس	گروه ویراستاری	بازبین نهایی	گروه مستندسازی
زیست	رضا نوری	حمدی راهواره، سعید شرفی، فراز حضرتی‌پور، علی خدادادگان		مهسا سادات هاشمی
فیزیک	مهندی شریفی	باک اسلامی، غلام‌رضا محبی، امیرعلی کتیرایی، سید امیر پرپنچی	احسان پنجه‌شاهی	حسام نادری
شیمی	ایمان حسین‌نژاد	امیررضا حکمت‌نیا		امیر‌حسین مرتضوی
ریاضی	محمد بحیرانی	مهندی ملارمانی، علی مرشد، فائزه شریفی		سمیه اسکندری
زمین	بهزاد سلطانی	علیرضا خورشیدی، محمدمهری سهامی		محیا عباسی

گروه فنی و تولید

امیررضا پاشاپور گانه	مدیر گروه
امیررضا حکمت‌نیا	مسئول دفترچه
مدیر گروه: محیا اصغری	مستندسازی و مطابقت با مصوبات
مسئول دفترچه: سمیه اسکندری	حرروف نگاری و صفحه آرایی
زلیخا آزمند	ناظر چاپ
حمدی محمدی	

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

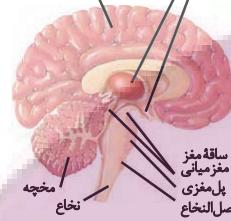
مورد «ب»: طبق شکل زیر، بزرگترین بخش ساقه مغز، پل مغزی است که در تنظیم ترشح براق که حاوی آمیلار (انزیم گوارش دهنده کربوهیدرات‌ها) است، نقش دارد.

مورد «ج»: درخت زندگی بالاتر از بصل النخاع (مرکز بلع) قرار می‌گیرد. مورد «د»: بخشی از مغز که در تنظیم مایه بدن، تشنجی و گرسنگی نقش دارد، هیپوپalamوس است که طبق شکل زیر، بالاتر از بخش عمده مخچه است.

هیپوپalamوس

تالاموس

لیمکه

(زیست‌شناسی ۲، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

(سعید شرفی)

۶- گزینه «۱»

اسبک‌مغزی در تشکیل حافظه و یادگیری نقش دارد. با توجه به شکل ۱۷ کتاب درسی، این بخش پایین‌تر و عقب‌تر از لوپ‌های بویایی قرار گرفته است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: بصل النخاع و هیپوپalamوس در تنظیم فشارخون نقش دارند.

طنن سوم بالاتر از این دو بخش قرار دارد.

گزینه «۳»: هیپوپalamوس در تغذیه انسان نقش دارد که نسب به تalamوس در موقعیت پایین‌تر قرار دارد.

گزینه «۴»: پل مغزی و بصل النخاع در تنفس نقش دارند. پل مغزی در مقابل مخچه قرار دارد. بصل النخاع در تنفس نقش دارند. پل مغزی در مقابل

مخچه قرار دارد. بصل النخاع در تنفس نقش دارد. پل مغزی در مقابل

(زیست‌شناسی ۲، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

(سعید شرفی)

۷- گزینه «۳»

کیاسماهی بینایی با توجه به شکل فعالیت ۷ فصل ۱، جلوتر از پل مغزی که در توقف دم نقش دارد، مشاهده می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مغز میانی در شنوایی و بینایی نقش دارد. کیاسماهی بینایی جلوتر از ساقه مغز قرار دارد.

گزینه «۲»: پل مغزی بزرگ‌تر از کیاسماهی بینایی است.

گزینه «۴»: کیاسماهی بینایی با مغز میانی در ارتباط است که در بینایی و حرکت مؤثر است.

(زیست‌شناسی ۲، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

(اصسان حسن‌زاده)

۸- گزینه «۲»

از عوارض مصرف بلندمدت الکل‌ها می‌توان به انواعی از سرطان‌ها، سکته قلبی و مشکلات کبدی اشاره کرد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مطابق با شکل ۱۸ کتاب درسی، در صورت توقف بلندمدت مصرف کوکائین نیز همچنان مقدار مصرف گلوکز در لوپ پیشانی مغز کمتر از سایر بخش‌ها می‌باشد و بهبود کمتری پیدا می‌کند.

گزینه «۳»: مواد اعتیادآور ممکن است تغییرات برگشت‌ناپذیری را در مغز به وجود بیاورند.

گزینه «۴»: با ادامه مصرف یک ماده مخدر مثل هروئین، به تدریج مقدار دوپامین آزادشده از سامانه کناره‌ای کاهش می‌یابد و فرد برای دستیابی به احساس سرخوشی نخستین ناشی از دوپامین، باید مقدار ماده مصرفی خود را افزایش دهد.

(زیست‌شناسی ۲، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

(سعید شرفی)

۱- گزینه «۴»

در یاخته عصبی حسی آکسون و دندرتیت به یک نقطه از جسم یاخته‌ای متصل هستند و یاخته عصبی که فقط در مغز و نخاع قرار دارد، یاخته عصبی رابط است. طبق شکل ۱۹ کتاب درسی، جسم یاخته‌ای نورون حسی برخلاف نورون رابط در خارج از دستگاه عصبی مرکزی قرار دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: پیام عصبی در طول یاخته هدایت می‌شود نه انتقال.

گزینه «۲»: در هیچ‌کدام از یاخته‌های عصبی، در محل خروج آکسون از جسم یاخته‌ای غلاف میلین مشاهده نمی‌شود.

گزینه «۳»: در نورون رابط طول دندرتیت کوتاه‌تر از آکسون است.

(زیست‌شناسی ۲، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

(رضا نوری)

منظر این مورد نورون‌های حرکتی و رابط است. این گزینه برای نورون تشكیل نمی‌دهد!

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نورون حسی دارای دندرتیت و آکسون در خارج از دستگاه عصبی مرکزی است. طول دندرتیت این سلول بیشتر است پس گره رانوی بیشتری دارد.

گزینه «۲»: یاخته عصبی، حرکتی دو سر بازو و یکی از رابط‌ها یاخته بعدی را تحریک می‌کنند این مورد فقط برای نورون حسی درست است.

گزینه «۳»: هر دو ریشه حسی (پشتی) و حرکتی (شکمی) دارای هسته یاخته پشتیبان هستند. این گزینه برای نورون حرکتی دو سر بازو برخلاف سه سر بازو درست است.

(زیست‌شناسی ۲، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

(علیرضا عابدی)

در بیماری MS چون غلاف میلین اطراف رشته‌های عصبی از بین می‌روند هدایت جهشی پیام عصبی به هدایت نقطه به نقطه تبدیل می‌شود، در نتیجه بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: به علت از بین رفتن میلین اطراف رشته‌های عصبی در بین یاخته‌ای افزایش می‌یابد. (درست)

گزینه «۲»: بخش‌های داخلی مغز نسبت به بخش خارجی بخش سفید رنگ بیشتری دارند (میلین زیاد) در نتیجه اسیب بیشتری می‌بینند. (درست)

گزینه «۳»: در بیماری MS فرد در حرکت خود دچار اختلال می‌شود و مخچه که در مجاورت بطن چهارم قرار دارد دچار آسیب می‌شود (درست).

گزینه «۴»: نوروگلیاهای که سلول غیر عصبی هستند و چندین دور اطراف رشته‌های عصبی می‌پیچند (نوروگلیاهای میلین ساز) از بین می‌روند اما هسته این سلول‌ها در خارجی ترین لایه غلاف میلین قرار دارند. (نادرست)

(زیست‌شناسی ۲، صفحه ۶)

(امین فوشنویسان)

۴- گزینه «۲»

موارد «الف» و «ج» درست هستند.

بررسی سایر عبارت‌ها:

عبارت «ب»: یاخته پس سیناپسی الزاماً یک سلول عصبی نیست.

عبارت «د»: ممکن است سیناپس از نوع مهاری باشد.

(زیست‌شناسی ۲، صفحه‌های ۷ و ۸)

(محمد مهدي آقامزاده)

۵- گزینه «۱»

موارد «ب» و «د» درست هستند.

بررسی موارد:

مورد «الف»: اگر از بالا به لوپ‌های مغز نگاه کنیم، لوپ گیچگاهی که با

بزرگ‌ترین لوپ مغز (لوپ پیشانی) مرز مشترک دارد، دیده نخواهد شد.

دققت کنید لوپ گیچگاهی با مخچه مرز مشترک دارد.

گزینه ۳: نادرست. در هیدر تحریک یک نقطه از بدن در همه بخش‌های بدن منتشر می‌شود اما هیدر فاقد طناب عصبی است.
گزینه ۴: نادرست. این مورد فقط برای حشرات کشیده شده است، در هر انسان نیز در طناب عصبی خود، جسم یاخته‌ای دارد.
 (زیست‌شناسی، صفحه ۱۸)

(امین فوشنویسان)

۱۲- گزینه ۳:
 بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: سیناپس نورون حرکتی سه‌سر بازو از نوع مهاری است و منجر به بازشدن کانال‌های دریچه‌دار پتانسیمی می‌شود.
گزینه ۲: هیچ یک از نورون‌های رابط یک رشته دندانی ندارند و چند رشته‌ای هستند.
گزینه ۴: نورون حرکتی سه‌سر بازو مهار شده است و در این انعکاس توانایی آزادسازی ناقل را ندارد.
 (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۷، ۸ و ۹)

(سعید شرفی)

۱۳- گزینه ۱:
 در طول پتانسیل عمل به دلیل بازبودن کانال‌های نشی پتانسیمی، پتانسیم از یاخته خارج می‌شود.
 بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه ۲: میزان یون سدیم همواره در خارج یاخته بیشتر از داخل یاخته است.
گزینه ۳: میزان یون پتانسیم همواره در داخل یاخته بیشتر از خارج یاخته است.
گزینه ۴: یون‌های سدیم توسط پمپ از یاخته خارج می‌شوند (نه کانال).
 (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۵ و ۶)

(امین فوشنویسان)

۱۴- گزینه ۴:
 با بسته شدن کانال‌های دریچه‌دار پتانسیمی دوباره پتانسیل غشا به حالت آرامش میرسد. در پایان پتانسیل عمل غلظت یون‌های سدیم و پتانسیم در دو سوی غشای یاخته با حالت آرامش تفاوت دارد. فعالیت بیشتر پمپ‌سدیم - پتانسیم موجب می‌شود یون‌های سدیم و پتانسیم در دو سوی غشا دوباره به حالت آرامش باز گردد.
 پسته‌شدن کانال دریچه‌دار پتانسیمی سبب ایجاد پتانسیل آرامش می‌شود.
 بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: پس از بسته شدن کانال‌های دریچه‌دار پتانسیمی فعالیت بیشتر پمپ‌سدیم - پتانسیم سبب می‌شود غلظت یون‌های سدیم و پتانسیم در دو سوی غشای نورون به حالت آرامش برگرد. فعالیت بیشتر پمپ‌سدیم پتانسیم به مصرف ATP نیاز دارد.
گزینه ۲: با بازشدن کانال‌های دریچه‌دار سدیمی بسته می‌شود لحظه‌ای سوی غشا از منفی هفتاد به صفر و سپس به مثبت سی می‌رسد.
گزینه ۳: در لحظه +۳۰ که کانال دریچه‌دار سدیمی بسته می‌شود لحظه‌ای است که غلظت یون سدیم در داخل یاخته در بیشترین مقدار خود قرار دارد.
 (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۵ و ۶)

(اهسان محسن‌زاده)

۱۵- گزینه ۳:
 لوب بویایی
 مخچه بخشی از مغز است که فعالیت ماهیچه‌ها و حرکات بدن را همانگ می‌کند و در حفظ وضعیت بدن و تعادل نقش دارد.
 بخش ۲ معادل مخچه در گوسفند است.
 بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: سامانه لیمبیک بخشی از مغز انسان است که محل کنترل احساسات مختلف مثل خشم و لذت است؛ اما بخش ۱ در گوسفند، لوب‌های بویایی است. لوب‌های بویایی بخشی از سامانه لیمبیک محسوب نمی‌شوند.
گزینه ۲: مرکز اصلی تنظیم تنفس بصل النخاع است. بخش ۴ در گوسفند پل مغزی می‌باشد.

(علی کوهک)

۹- گزینه ۲:
 یک طناب عصبی شکمی که در طول بدن حشرات کشیده شده است، در هر بند از بدن یک گره عصبی دارد. هر گره فعالیت ماهیچه‌های آن بند را تنظیم می‌کند. در ملح بلندترین پاهای، پاهای عقیقی است؛ بنابراین عصب این پاهای جلویی بلندتر است. مطابق تصویر، در نتیجه پیشروی رشته‌های عصبی گره چهارم طناب عصبی، عصب‌های دوپای عقبی جانور تشکیل می‌شود. ملح همانند انسان در دفع اوریکا سید نقش دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: در کرم‌های پهن آزادی مثل پلاناریا، انشعابات حفره گوارشی به تمام نواحی بدن نفوذ می‌کنند. در پلاناریا دو طناب عصبی متصل به مغز که در طول بدن جانور، کشیده شده‌اند، با رشته‌هایی به هم متصل‌اند و ساختار نردبان‌مانندی را ایجاد می‌کنند.

اندازه رشته‌های بین دو طناب عصبی ابتدا افزایش و سپس کاهش می‌یابند.
گزینه ۳: در بین مهره‌داران اندازه نسبی مغز پستانداران و پرندگان نسبت به وزن بدن از نظر بیشتر است. عدد نمکی در برخی پرندگان و خزندگان دریابی و بیانی دیده می‌شود.

گزینه ۴: در هیدر چندین بازو اطراف دهان یافت می‌شود. دقت کنید ممکن است سیناپس بین یاخته‌های نورون باشد و آزادشدن ناقل عصبی تحریکی منجر به تحریک نورون بعدی (نه لزوماً ماهیچه) شود.
 (زیست‌شناسی، صفحه ۱۸)

(رفنا نوری)

۱۰- گزینه ۴:
 شکل مقابله‌دار نهندۀ نحوه قرارگیری گره‌های عصبی در حشرات است. با توجه به شکل، همه ۳ گره کنترل کننده پاهای در مجاورت هم هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: در اغلب بندهای بدن جانور، یک گره عصبی کنترل ماهیچه‌ها را بر عهده دارد. دقت کنید که سر حشرات نیز، بند محسوب شده و دارای چند گره عصبی است. دقت کنید که طبق من کتاب درسی، در هر بند از بدن جانور یک گره عصبی وجود دارد نه همه بندهای جانور.

گزینه ۲: گره‌های قرارگرفته در انتهای بدن، به پاهای عصبدهی نمی‌کنند. در نتیجه آسیب آن‌ها، اختلال حرکتی به دنبال ندارد.
گزینه ۳: اطلاعات حسی دریافت شده توسط شاخک‌ها و اطلاعات بینایی، بدون عبور از طناب عصبی، به مغز وارد می‌شوند.
 (زیست‌شناسی، صفحه ۱۸)

(علی‌رفنا عابدی)

۱۱- گزینه ۲:
 بررسی گزینه‌ها:
گزینه ۱: نادرست. مغز پلاناریا و حشرات از چندین گره که فقط حاوی جسم سلولی است تشکیل شده است در پلاناریا دو طناب عصبی کناری وجود دارد.

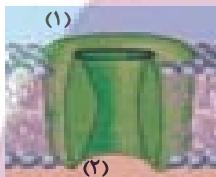
گزینه ۲: درست. در پلاناریا، حشرات و مهره‌داران طناب عصبی دیده می‌شود و همگی دستگاه عصبی محیطی و مرکزی دارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینهٔ ۱۱: در هنگام هیجان که بخش سمپاتیک بر پاراسمپاتیک غلبه می‌کند، برای افزایش فعالیت قلب، دستگاه عصبی خودمختار موجب تولید بیشتر پیام عصبی در گره پیشانگ و انقباض بیشتر ماهیچه‌های قلبی می‌شود (نه آغاز فعالیت).
گزینهٔ ۱۲: در چنین فردی، فاصله امواج موجود در نوار قلبی کاهش می‌یابد.

گزینهٔ ۱۳: دقت شود در این فرد جریان خون از بقیه اندام‌ها به قلب و ماهیچه اسکلتی منتقل می‌شود نه از ماهیچه به قلب. همچنین دقت کنید در چهارهای قلبی به علت انقباض‌های سریع بیشتر باز و بسته می‌شوند.
 (زیست‌شناسی، صفحه‌های ۱۰، ۱۱ و ۱۷)

(رفنا نوری)

۱۹- گزینهٔ ۴

همهٔ موارد درست هستند.

دریچه کانال پتانسیمی به سمت درون یاخته (سیتوپلاسم) و دریچه کانال سدیمی به سمت بیرون یاخته (مابعد بین یاخته‌ای) است.

بررسی همهٔ موارد:

مورد «الف»: منظور کانال سدیمی است پس محیط (۱) بیرون یاخته است که می‌تواند در تماس کربوهیدرات‌ها باشد.

مورد «ب»: منظور کانال پتانسیمی است پس محیط (۲) بیرون یاخته است. تعدادی از یاخته‌های پشیمان در حفظ هم‌ایستایی مابعد بین یاخته‌ای نقش دارد.

مورد «ج»: منظور کانال پتانسیمی است محیط (۱) درون یاخته است که سدیم کمتری دارد.

مورد «د»: منظور کانال سدیمی است محیط (۱) بیرون یاخته است زمانی که فعالیت پمپ‌سدیم پتانسیم بیشتر می‌شود، اختلاف پتانسیل -70mV است. پس بارهای مثبت محیط (۱) بیشتر از (۲) است.

(زیست‌شناسی، صفحه‌های ۲، ۱۵ و ۱۶)

(رفنا نوری)

۲۰- گزینهٔ ۱

گزینهٔ ۱۱: برخلاف سایر گزینه‌ها درست است.

هیپوکامپ در یادگیری مؤثر است. با توجه به شکل ۱۷ فصل ۱ این بخش از طریق رشته یا انشعابی به لوب‌های بویایی وصل است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ ۱۲: مغز میانی در بینایی مؤثر است. دقت کنید که لوله رابط بطن‌های ۳ و ۴ بین دو بخش مختلف مغز میانی بوده و حاوی مایع مغزی نخاعی است. مغز میانی هم‌سطح با هیپوتalamوس (مرکز تنظیم دما) قرار دارد.

گزینهٔ ۱۳: پل مغزی در ترشح براز مؤثر است. ادامه این گزینه برای بصل النخاع درست است.

گزینهٔ ۱۴: تalamوس‌ها در زیر رابط پینه‌ای قرار دارند اما بطن‌های ۱ و ۲ در طرفین رابطه پینه‌ای قرار دارند؛ بنابراین تalamوس‌ها به مرکز تعادل بدن (مخچه) نزدیک‌تر هستند.

(زیست‌شناسی، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۲)

گزینهٔ ۱۴: پل مغزی بخشی از ساقهٔ مغزی است که در تنظیم ترشح براز (غدد بناگوشی غدد برازی هستند) نقش دارد. بخش ۳ در گوسفند مغز میانی می‌باشد.

(زیست‌شناسی، صفحه‌های ۱۰، ۱۱ و ۱۲)

(علیرضا عابدی)

۱۶- گزینهٔ ۴

بررسی گزینه‌ها:

رد گزینهٔ ۱۱: در شیارهای کم‌عمق درونی ترین پرده مننژ دیده می‌شود که در مغز به بخش خاکستری و در نخاع به ماده سفید نزدیک است.

رد گزینهٔ ۱۲: پرده میانی در زیر خود رشته‌های ریز دارد این پرده در ایجاد سد خونی شرکت نمی‌کند.

رد گزینهٔ ۱۳: پرده میانی در دو طرف خود مایع مغزی - نخاعی دارد در حالی که ضخیم‌ترین پرده مننژ مربوط به پرده خارجی است.

درستی گزینهٔ ۱۴: پرده خارجی در بخش از ساختار خود به صورت دو لایه دیده می‌شود این پرده در نزدیکی استخوان جمجمه یا ستون مهره دیده می‌شود که سخت‌ترین بافت پیوندی محسوب می‌شوند.

(زیست‌شناسی، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

(رفنا نوری)

۱۷- گزینهٔ ۳

جهت هدایت پیام از سمت A به B است.

مورد «الف» نادرست است.

بررسی همهٔ موارد:

مورد «الف»: منظور آکسون نورون حسی است پس قسمت (B) پایانه آکسونی است. این بخش فاقد غلاف میلین بوده و در بیماری مالتیپل اسکلروزیس آسیب نمی‌بیند.

مورد «ب»: منظور آکسون نورون رابط است. بخش (B) پایانه آکسونی است که دارای میتوکندری برای تولید انرژی است.

مورد «ج»: منظور آکسون نورون حرکتی است و بخش (A) جسم یاخته‌ای بوده و می‌تواند در شرایطی پیام را دریافت کند.

مورد «د»: منظور آکسون نورون حرکتی است. بخش (A) جسم یاخته‌ای است که درون ماده خاکستری بوده و محل ساخت ناقل عصبی است.

(زیست‌شناسی، صفحه‌های ۳، ۷، ۸ و ۹)

(نیما محمدی)

۱۸- گزینهٔ ۳

بخش خودمختار دستگاه عصبی محیطی، کار ماهیچه صاف، ماهیچه قلب و غدد بدن را کنترل می‌کند و همیشه فعال است. این دستگاه از دو بخش آسیمیک (سمپاتیک) و پادآسیمیک (پاراسمپاتیک) تشکیل شده است که معمولاً برخلاف هم فعالیت می‌کنند. فعالیت بخش پادآسیمیک (پاراسمپاتیک) باعث برقراری حالت آرامش در بدن می‌شود، بخش آسیمیک (سمپاتیک) در هنگام هیجان بر بخش پادآسیمیک (پاراسمپاتیک) غلبه می‌کند.

در این فرد مدت‌زمان دوره کاهش می‌یابد. درست است دیافراگم ماهیچه اسکلتی است و اعصاب خودمختار تأثیری بر فعالیت آن ندارد ولی در چنین فردی تنفس افزایش یافته و به تبع باید میزان انقباضات دیافراگم افزایش یابد. فشارخون نیز در این فرد افزایش می‌یابد.

دو گوی در حالت تعادل قرار دارند. لذا خواهیم داشت:

$$F = mg \Rightarrow k \frac{|q_1||q_2|}{r^2} = mg$$

$$\Rightarrow ۹ \times ۱۰^{-۶} \times \frac{۲ \times ۱۰^{-۶} \times ۲ \times ۱۰^{-۶}}{(۰/۰)^2} = m \times ۱۰$$

$$\Rightarrow m = ۰ / ۳۶ kg = ۳ / ۶ \times ۱۰^{-۶} mg$$

(فیزیک ۲، صفحه ۵)

(مهندی شریفی)

فیزیک (۲)

«۲۱-گزینه»

با استفاده از رابطه قانون کولن داریم:

$$F = k \frac{|q_1||q_2|}{r^2} \Rightarrow \frac{F'}{F} = \frac{|q'_1||q'_2|}{|q_1||q_2|} \times \left(\frac{r}{r'}\right)^2$$

$$\frac{۳۰}{۳۲} = \frac{(|q| - ۲)(|q| + ۲)}{|q| \times |q|} \times ۱ \Rightarrow \frac{۱۵}{۱۶} = \frac{|q|^2 - ۴}{|q|^2}$$

$$\Rightarrow ۱۵ |q|^2 = ۱۶ |q|^2 - ۶۴ \Rightarrow |q|^2 = ۶۴ \Rightarrow |q| = ۸ \mu C$$

(فیزیک ۲، صفحه های ۵ تا ۷)

«۲۲-گزینه»

(شواب نصیری)

بارها در حالت جدید: $q'_A = q_A - \frac{x}{100} q_A$, $q'_B = q_B + \frac{x}{100} q_A$

چون نیروی بین دو بار در حالت جدید صفر است و $x < 100$ است. امکان ندارد $q'_A = ۰$ باشد، پس $q'_B = ۰$ می شود.

$$q'_B = ۰ \Rightarrow q_B + \frac{x}{100} q_A = ۰ \Rightarrow q_B = \frac{-x}{100} q_A \Rightarrow q_B q_A < ۰$$

(حذف گزینه های ۲ و ۴)

$$|q_B| = \frac{x}{100} |q_A| \stackrel{۰ < x < 100}{\longrightarrow} |q_A| > |q_B|$$

نکته: اگر $q'_A = ۰$ می شد، $q_A = ۰$ می شد پس در حالت اول نیز نیروی

بین بارها صفر می شد که با صورت سؤال در تناقض است.

(فیزیک ۲، صفحه های ۵ و ۶)

«۲۳-گزینه»

با توجه به اطلاعات سؤال داریم: $q_1 = ۲q$, $q_2 = ۳q$

اگر ۵۰ درصد (نصف) بار بزرگتر را برداشت و به بار کوچکتر اضافه کنیم، خواهیم داشت: $q'_1 = ۳ / ۵q$, $q'_2 = ۱ / ۵q$

با توجه به اینکه فاصله بین دو بار ثابت مانده است، می توان نوشت:

$$\frac{F'}{F} = \frac{q'_1}{q_1} \times \frac{q'_2}{q_2} \Rightarrow \frac{F'}{F} = \frac{۳ / ۵q}{۲q} \times \frac{۱ / ۵q}{۳q} = \frac{۷}{۱۰} \Rightarrow \alpha = \frac{۷}{۱۰}$$

در حالت دوم ۵۰ درصد بار کوچکتر را بر می داریم و به بار بزرگتر اضافه می کنیم، پس خواهیم داشت:

$$q''_1 = q_1, q''_2 = ۴q$$

برای این حالت نیز می توان نوشت:

$$\frac{F''}{F} = \frac{|q''_1|}{|q_1|} \times \frac{|q''_2|}{|q_2|} \Rightarrow \frac{F''}{F} = \frac{q}{۲q} \times \frac{۴q}{۳q} = \frac{۲}{۳} \Rightarrow \beta = \frac{۲}{۳}$$

$$\frac{\alpha}{\beta} = \frac{\frac{۷}{۱۰}}{\frac{۲}{۳}} = \frac{۲۱}{۱۶}$$

(فیزیک ۲، صفحه های ۵ تا ۷)

در نتیجه:

«۲۴-گزینه»

چون هر دو گوی به یک اندازه الکترون از دست می دهند، بار الکتریکی شان مشتب و برابر است و نیروی الکتریکی بین دو بار دافعه است. حال می توان

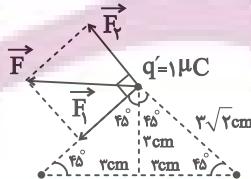
بار گویها را بدست اورد:

$$q = +ne = +125 \times 10^{11} \times 1 / 6 \times 10^{-19} = +2 \times 10^{-6} C = +2 \mu C$$

(مصفوفی کیانی)

«۲۶-گزینه»

با توجه به شکل زیر نیروی بین بارهای q_1 و q_2 جاذبه و نیروی بین q_1 و q' دافعه است. چون q' در رأس قائم مثلاً متساوی الساقین قرار دارد و اندازه بارهای q_1 و q_2 و فاصله آنها از بار q' یکسان است. بنابراین $|F_1| = |F_2| = |F'|$ و بردار برایند آنها در جهت منفی محور x می باشد. در این حالت به صورت زیر، ابتدا اندازه نیروها را که باهم برابر است، حساب می کنیم.

$$q_1 = -10 \mu C, q_2 = +10 \mu C$$

$$F_1 = F_2 = ۹ \times ۱۰^۹ \times \frac{|q_1||q'|}{r_1^2} = \frac{|q_1| = ۱۰ \mu C, |q'| = ۱ \mu C}{r = \sqrt{۳^2 + ۳^2} = ۳\sqrt{۲} cm}$$

$$F_1 = F_2 = ۹ \times ۱۰^۹ \times \frac{۱ \times ۱۰^{-۹} \times ۱ \times ۱۰^{-۹}}{(۳\sqrt{۲} \times 10^{-۲})^2} \Rightarrow F_1 = F_2 = ۵۰ N$$

اکنون اندازه برایند نیروها را می باییم.

$$F = \sqrt{F_1^2 + F_2^2} \rightarrow F = \sqrt{۷} F_1 = ۵۰\sqrt{۷} N$$

با توجه به اینکه F در خلاف جهت محور x است، بردار نیروی خالص در SI برابر $\vec{F} = -50\sqrt{7} \vec{i}$ است.

(فیزیک ۲، صفحه های ۵ تا ۷)

$$\Rightarrow \begin{cases} q_1 = 2\mu C \\ q_1 = 18\mu C \end{cases} \Rightarrow q' = -2\mu C$$

گام چهارم: بار مبادله شده مابین دو کره می‌تواند $4\mu C$ یا $12\mu C$ باشد.

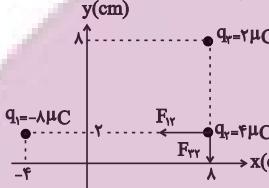
$$\text{کلtron}^{12} = 25 \times 10^{-19} \text{ N} = n \quad \text{تعداد الکترون‌های مبادله شده}$$

$$\text{کلtron}^{12} = 75 \times 10^{-19} \text{ N} = n \quad \text{تعداد الکترون‌های مبادله شده}$$

(فیزیک ۲، صفحه‌های ۵ و ۶)

«گزینه ۳» (مهندی شریفی)

ابتدا جایگاه هر بار الکتریکی نقطه‌ای روی دستگاه مختصات مشخص می‌کنیم:

با استفاده از رابطه قانون کولن می‌توان نوشت:

$$F_{12} = k \frac{|q_1 q_2|}{r_{12}^2} = 9 \times 10^9 \times \frac{|8 \times 10^{-6} \times 4 \times 10^{-6}|}{12^2 \times 10^{-4}} = 2 \times 10 = 20 \text{ N}$$

$$F_{23} = k \frac{|q_2 q_3|}{r_{23}^2} = 9 \times 10^9 \times \frac{|2 \times 10^{-6} \times 4 \times 10^{-6}|}{6^2 \times 10^{-4}} = 20 \text{ N}$$

$$F_T = -F_{12} \vec{i} - F_{23} \vec{j} = -20 \vec{i} - 20 \vec{j}$$

(فیزیک ۲، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

«گزینه ۴» (شواب نصیری)

از آنجایی که طول کل جسم برابر با ۸ متر است می‌توان نوشت:

$$\text{در کل جسم} \rightarrow n = 8 \times 10^{14} \text{ (تعداد الکترون‌ها در هر متر)}$$

$$q = +ne = 8 \times 10^{14} \times 1/6 \times 10^{-19} = 128 \times 10^{-6} \text{ C}$$

$$\xrightarrow{\text{تبديل به } \mu\text{C}} q = 128\mu\text{C}$$

(فیزیک ۲، صفحه‌های ۳ و ۴)

«گزینه ۳» (فرشار لطف‌الهزاره)

با تماس میله به الکتروسکوب مقداری از بار میله به الکتروسکوب منتقل می‌شود، الکتروسکوب دارای بار منفی شده و ورقه‌ها از هم فاصله می‌گیرند. حال با تزدیک‌شدن میله که دارای بار منفی است به کلاهک الکتروسکوب، بارهای منفی بیشتر از کلاهک به ورقه‌ها منتقل می‌شود و فاصله بین ورقه‌ها افزایش می‌یابد، بنابراین $\alpha > \beta$ است.

(فیزیک ۲، صفحه ۲)

«گزینه ۳» (سعید آر)

بسته به اینکه جسم رسانا یا نارسانای الکتریکی باشد، به وسیله یک الکتروسکوب خنثی و یا یک الکتروسکوب باردار با پاری با علامت مشخص می‌توان نوع بار الکتریکی، بارداریون و یا نبودن جسم و همچنین رسانا یا نارسانای بودن جسم را تعیین کرد ولی مقدار دقیق بار الکتریکی را نمی‌توان مشخص کرد.

(فیزیک ۲، صفحه ۲)

«گزینه ۳» (کیانوش کیان منش)

از آنجایی که هر سه بار همنام هستند، پس نیروی دافعه به یکدیگر وارد می‌کنند:

(مفهومی کیانی)

عبارت «الف»: درست - معمولاً وقتی دو جسم با یکدیگر مالش داده می‌شوند، هر دو آن‌ها دارای بار الکتریکی می‌شوند. در این حالت، یکی از جسم‌ها مثبت و دیگری بار منفی پیدا می‌کند. عبارت «ب»: درست - وقتی دو جسم با یکدیگر مالش داده می‌شوند، در یکی بار مثبت و در دیگری بار منفی ایجاد می‌شود. نوع بار ایجاد شده در هر جسم بحسب آن‌ها بستگی دارد. مثلاً با مالش میله شیشه‌ای به پارچه ابریشمی، میله شیشه‌ای بار مثبت و پارچه ابریشمی بار منفی پیدا می‌کند. یا، با مالش شانه پلاستیکی با موهای سر، شانه بار منفی و موهای سر بار مثبت پیدا می‌کنند.

عبارت «پ»: درست - پیام‌های عصبی در دستگاه اعصاب، منشأ الکتریکی دارند. عبارت «ت»: نادرست - در مالش شانه پلاستیکی با موهای سر، بارهای منتقل شده از مرتبه نانوکولن (nC) است.

(فیزیک ۲، صفحه ۲)

«گزینه ۳» (۳)

بررسی عبارت‌ها:

عبارت «الف»: درست - معمولاً وقتی دو جسم با یکدیگر مالش داده می‌شوند، هر دو آن‌ها دارای بار الکتریکی می‌شوند. در این حالت، یکی از جسم‌ها مثبت و دیگری بار منفی پیدا می‌کند. عبارت «ب»: درست - وقتی دو جسم با یکدیگر مالش داده می‌شوند، در یکی بار مثبت و در دیگری بار منفی ایجاد می‌شود. نوع بار ایجاد شده در هر جسم بحسب آن‌ها بستگی دارد. مثلاً با مالش میله شیشه‌ای به پارچه ابریشمی، میله شیشه‌ای بار مثبت و پارچه ابریشمی بار منفی پیدا می‌کند. یا، با مالش شانه پلاستیکی با موهای سر، شانه بار منفی و موهای سر بار مثبت پیدا می‌کنند.

عبارت «پ»: درست - پیام‌های عصبی در دستگاه اعصاب، منشأ الکتریکی دارند. عبارت «ت»: نادرست - در مالش شانه پلاستیکی با موهای سر، بارهای منتقل شده از مرتبه نانوکولن (nC) است.

(غیریک ۲، صفحه ۲)

«گزینه ۴» (۴)

اگر اندازه نیرویی که بار الکتریکی q_1 وارد می‌کند، برابر با F باشد:

نظر بگیرید، آن‌گاه طبق قانون کولن، اندازه نیروهای الکتریکی که بازهای الکتریکی q_2 و q_3 به بار الکتریکی q_1 وارد می‌کنند، به ترتیب با $\frac{F}{2}$ و $\frac{5}{2}F$ خواهد بود.

$$F = \frac{K |q_1||q_2|}{r_{12}^2} = \frac{9 \times 10^9 \times 3 \times 10^{-6} \times 10^{-6}}{9 \times 2 \times 10^{-4}} = 15 \text{ N}$$

$$F_T = \sqrt{2}F = \sqrt{2} \times 15 = 45\sqrt{2} \text{ N}$$

(فیزیک ۲، صفحه‌های ۵ و ۶)

«گزینه ۲» (۲)

اگر کرین دو بار یونیده (C^{++}) دو بار مثبت دارد. یعنی این اتم دو الکترون از دست داده است. بنابراین بار الکتریکی آن برابر است با:

$$q = +ne \rightarrow n = 2, e = 1/6 \times 10^{-19} \text{ C} \rightarrow q = 2 \times 1/6 \times 10^{-19} \text{ C}$$

$$\rightarrow q = 3/2 \times 10^{-19} \text{ C}$$

$$\frac{1}{4}C = 1/6 \times 10^{-19} \text{ C} \rightarrow q = 3/2 \times 10^{-19} \times 10^{-9} \text{ nC} \rightarrow q = 3/2 \times 10^{-10} \text{ nC}$$

(شهر ۲/۳)

$$q' = \frac{q_1 - 6}{2}$$

گام اول: محاسبه بار دو گوی بعد از تماس گام دوم: با استفاده از فرمول قانون کولن نیروی F را بدست می‌آوریم:

$$F = \frac{k |q_1| |q_2|}{r^2} \rightarrow F = \frac{6kq_1}{r^2}$$

$$\frac{F}{3} = \frac{kq'^2}{r^2} \rightarrow F = \frac{3kq'^2}{r^2}$$

$$\frac{(q_1 - 6)^2}{4} = 2q_1 \rightarrow q_1^2 - 20q_1 + 36 = 0$$

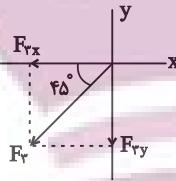
«گزینه ۴» (۴)

گام سوم:

$$\begin{aligned} \vec{F}_T &= \vec{F}_x + \vec{F}_y + \vec{F}_r \\ &\Rightarrow \vec{F}_T = \frac{1}{\lambda} \vec{i} - \frac{\sqrt{2}}{\lambda} \vec{i} + \frac{1}{\lambda} \vec{j} - \frac{\sqrt{2}}{\lambda} \vec{j} \\ &\Rightarrow \vec{F}_T = \left(\frac{1-\sqrt{2}}{\lambda} \right) \vec{i} + \left(\frac{-\sqrt{2}}{\lambda} \right) \vec{j} (N) \end{aligned}$$

(فیزیک ۲، صفحه ۳)

(اسعر های زاده)

ابتدا تغییرات ایجاد شده در بارها را اعمال می کنیم:

$$\begin{cases} q_1 = \lambda n C \\ q_2 = -4nC \\ r \\ F \end{cases} \quad \begin{cases} q'_1 = q_1 - \frac{25}{100} q_1 = \lambda - \frac{1}{4} \times \lambda = 6nC \\ q'_2 = q_2 + \frac{25}{100} q_1 = -4 + \frac{1}{4} \times \lambda = -2nC \\ r' = r \\ F' \end{cases}$$

$$F' = \frac{|q'_1||q'_2|}{|q_1||q_2|} \times \left(\frac{r}{r'} \right)^2$$

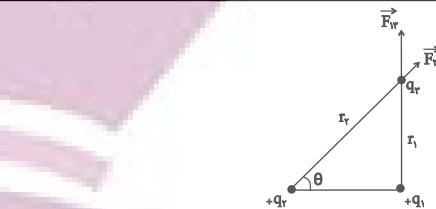
$$\frac{F'}{F} = \frac{6 \times 2}{\lambda \times 4} \Rightarrow F' = \frac{3}{\lambda} F = \left(\frac{F'}{F} - 1 \right) \times 100$$

$$= \frac{3}{\lambda} - 1 \times 100 = \frac{-5}{\lambda} \times 100$$

$$= -62 / 5\%$$

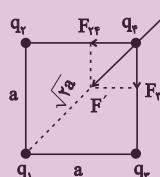
يعني نیروی بین دو بار ۶۲ / ۵ درصد تغییرات اندازه نیرو

(فیزیک ۲، صفحه ۵)

«۳۸- گزینه ۴»

$$\begin{cases} F_{q1} = \frac{k|q_1||q_2|}{r^2} \\ F_{q2} = \frac{k|q_1||q_2|}{r^2} \\ \Rightarrow \frac{20}{9} = \left(\frac{r}{5} \right)^2 \\ \Rightarrow \frac{100}{36} = \left(\frac{r_1}{r_2} \right)^2 \Rightarrow \frac{r_1}{r_2} = \frac{6}{10} \Rightarrow \sin \theta = \frac{6}{10} \Rightarrow \theta = 37^\circ \end{cases}$$

(فیزیک ۲، صفحه ۷)

«۳۶- گزینه ۲»بارهای q_1 و q_2 همیگر را دفع می کنند، بنابراین بارهای q_2 و q_4 بار q_3 را جذب می کنند، یعنی عالمت q و q' مخالف هم هستند.برای بدست آوردن مقدار F' از نیروهای تشکیل دهنده آن برایند می گیریم:

$$\Rightarrow F' = \sqrt{F_{q1}^2 + F_{q2}^2} = \sqrt{F^2 + F^2} = \sqrt{2} F$$

$$F' = F_{q1} \rightarrow \sqrt{2} \frac{k|q||q'|}{a^2} = \frac{k|q'||q|}{2a^2}$$

$$\sqrt{2}|q| = \frac{|q'|}{16} \rightarrow |q'| = 16\sqrt{2}|q| \rightarrow \frac{q'}{q} = -16\sqrt{2}$$

(فیزیک ۲، صفحه ۹)

«۳۷- گزینه ۴»بارهای الکتریکی q_2 و q_1 به بار الکتریکی Q نیروی دافعه وارد می کنند. (همنام):

$$\begin{aligned} F_1 = F_2 &= \frac{k|q_1||Q|}{d^2} = \frac{9 \times 10^{-9} \times 4 \times 10^{-6} \times 2 \times 10^{-6}}{(3 \times 10^{-2})^2} \\ &= \frac{6 \times 8 \times 10^{-3}}{9 \times 10^{-2}} \Rightarrow F_1 = F_2 = 0 / \lambda (N) \end{aligned}$$

$$\Rightarrow \vec{F}_1 = 0 / \lambda \vec{i} \quad \vec{F}_2 = 0 / \lambda \vec{j}$$

$$d^2 = 3^2 + 2^2 = 2 \times 3^2 \text{ cm}^2$$

$$\Rightarrow F_3 = \frac{k|q_3||Q|}{d'^2} = \frac{9 \times 10^{-9} \times 4 \times 10^{-6} \times 2 \times 10^{-6}}{(2 \times 3)^2} = 0 / \lambda (N)$$

$$\Rightarrow \vec{F}_3 = -0 / \lambda \vec{i} - 0 / \lambda \vec{j} = \frac{\sqrt{2}}{5} \vec{i} - \frac{\sqrt{2}}{5} \vec{j}$$

(کلیتوش کیان منش)

چون جسم A در سری الکتریسیته مالشی بالاتر از جسم B می باشد پس به انتهای مثبت سری نزدیک می باشد و در اثر مالش الکترون از دست می دهد و الکترون از جسم A به B منتقل می گردد. پس گزینه های (۱) و (۳) حذف می گردد.

$$q = ne \Rightarrow n = \frac{q}{e}$$

در این رابطه n باید عددی صحیح باشد:

$$2) n = \frac{q}{e} = \frac{6 / 4 \times 10^{-19}}{1 / 6 \times 10^{-19}} = \frac{4}{10} \rightarrow$$

نمی تواند کسری باشد

$$4) n = \frac{q}{e} = \frac{8 \times 10^{-19}}{1 / 6 \times 10^{-19}} = 5 \rightarrow$$

باید عددی صحیح باشد

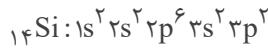
(فیزیک ۲، صفحه ۳)

(پرهامانی)

۴۴- گزینه «۲»

بررسی گزینه ها:

گزینه «۱»: اولین عنصر شبه فلز گروه ۱۴ جدول تناوی سیلیسیم (Si) و دومینعنصر شبه فلز آن ژرمانیم (Ge) است. عنصر سیلیسیم فاقد زیر لایه d است.گزینه «۲»: اولین نافلز این گروه، کربن (C) با عدد اتمی ۶ و اولین فلز آن قلع

(Sn) با عدد اتمی ۵۰ است که تفاوت عدد اتمی آن ها برابر ۴۴ است.

گزینه «۳»: آرایش الکترونی عنصر ژرمانیم به $4p^2$ ختم می شود. شبه فلز ژرمانیم

بین دو عنصر شبه فلز (سیلیسیم) و فلز (قلع) قرار گرفته است.

گزینه «۴»: از بین ۵ عنصر نخست گروه ۱۴ جدول تناوی، فقط عنصر کربن سطح

کدر و مات دارد، یعنی $(20\% = \frac{1}{5} \times 100)$ عناصر این گروه شامل خاصیت ذکر

شده هستند.

(شیمی -۲- قدر هدایای زمینی را برآورده - صفحه های ۷ تا ۹)

شیمی (۲)**۴۱- گزینه «۱»**

بررسی گزینه ها:

گزینه «۱»: با توجه به متن صفحه «۲» کتاب درسی، گرمادان به مواد و افزودن

آن ها به یکدیگر سبب تغییر و گاهی بهبود خواص می شود.

گزینه «۲»: با توجه به متن بند اول صفحه «۲» کتاب درسی صحیح است.

گزینه «۳»: زمانی يك کشور توسعه یافته محسوب می شود که بتواند منابع خود را فراوری کند و مواد گران بهای تولید کند. صرف استخراج منابع، دلیل بر توسعه یافتنی يك کشور نیست.

گزینه «۴»: طبق بند دوم صفحه «۲» کتاب درسی صحیح است.

(شیمی -۲- قدر هدایای زمینی را برآورده - صفحه های ۷ تا ۹)

۴۲- گزینه «۱»

همه عبارت ها درست هستند.

بررسی عبارت ها:

عبارت اول: با توجه به نمودار، سرعت رشد تولید و مصرف سوخت های فسیلی از دو

مورد دیگر کمتر بوده است.

عبارت دوم: طبق نمودار، این مورد کاملاً درست است.

عبارت سوم: به دلیل اینکه سرعت رشد میزان تولید مواد معدنی بیشتر از سرعت

رشد میزان تولید سوخت های فسیلی می باشد، این مورد درست است.

عبارت چهارم: طبق نمودار کاملاً درست است.

(شیمی -۲- قدر هدایای زمینی را برآورده - صفحه های ۷ تا ۹)

۴۳- گزینه «۳»

عدد کوانتمی اصلی الکترون های لایه ظرفیت عنصر های دوره سوم جدول تناوی

(۳S² ۳P^۳) همگی برابر با ۳ هستند؛ بنابراین با توجه به اینکه مجموع

عدد های کوانتمی اصلی الکترون های لایه ظرفیت عنصر A برابر ۱۲ است. عنصر

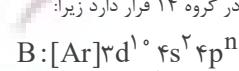
A در لایه ظرفیت خود ۴ الکترون دارد (۳S^۲ ۳P^۲)؛ از این رو عنصر A

متعلق به دوره سوم و گروه چهاردهم است که همان عنصر سیلیسیم (Si) است.

عنصر B متعلق به دوره چهارم جدول تناوی است که لایه اصلی سوم آن پر است

(۳S^۲ ۳P^۶ ۳D^۱) و از آنجایی که مجموع عدد های کوانتمی فرعی (I)

الکترون های لایه ظرفیت آن برابر ۲ است. این عنصر در گروه ۱۴ قرار دارد زیرا:

الکترون های لایه ظرفیت

مجموع عدد های کوانتمی فرعی الکترون های لایه ظرفیت

$$2(0) + n(1) = 2 \Rightarrow n = 2$$

بنابراین عنصر B، همان عنصر ژرمانیم (Ge) است.

بررسی عبارت های نادرست:

(A) Si (B) Ge (A) همانند (B) در اثر ضربه خرد می شود.

ب) هر دو عنصر را کاکشن با دیگر اتم ها الکترون به اشتراک می گذارند.

ت) هر دو عنصر سطح براق و درخشانی دارند.

(شیمی -۲- قدر هدایای زمینی را برآورده - صفحه های ۷ تا ۹)

۴۶- گزینه «۲»

(میرحسن هسینی)

بیشتر عنصر های جدول دوره ای را فلزها تشکیل می دهند که به طور عمده در سمت

چپ و مرکز آن قرار دارند. اما نافلزها در سمت راست و بالای جدول چیده شده اند.

شبیه فلزها همانند مرزی بین فلزها و نافلزها هستند و خواص فیزیکی شبیه فلزها بیشتر

به فلزها شبیه است، در حالی که رفتار شیمیایی آن ها همانند نافلزها است.

براساس قانون دوره ای عنصر ها، خواص فیزیکی و شیمیایی عنصرها به صورت دوره ای

تکرار می شود.

(شیمی -۲- قدر هدایای زمینی را برآورده - صفحه های ۷ تا ۹)

(عباس هنریو)

گزینه «۴۱

عنصر موردنظر Cl_{17} می‌باشد که آرایش الکترونی آن به $3p^5$ ختم می‌شود. این عنصر علاوه بر فلزها با فلزهای که میل گرفتن و یا به اشتراک گذاشتن الکترون دارند، نیز واکنش می‌دهد و ترکیب‌هایی مانند SCl_3 و PCl_3 را ایجاد می‌کند.

(بررسی سایر گزینه‌ها):

گزینه «۱». عنصر A همان ژرمانیم ($_{32}\text{Ge}$) با آرایش الکترونی $[Ar]^{10}4s^24p^2$ است که رسانایی الکتریکی کمی دارد.

گزینه «۲». عنصر X همان کلسیم ($_{20}\text{Ca}$) است که خصلت فلزی آن نسبت به پتاسیم ($_{19}\text{K}$) که نخستین عنصر دوره چهارم جدول تناوبی است، کمتر است.

گزینه «۳». عنصری که آرایش الکترونی آن به $2p^6$ ختم می‌شود، نئون ($_{10}\text{Ne}$) است که واکنش پذیری نداشته و نسبت به $_{9}\text{F}$ و $_{11}\text{Na}$ واکنش پذیری کمتری دارد.

(شیمی ۲- قدر هدایای زمینی را بدانیم- صفحه‌های ۶ تا ۱۴)

(میرحسن هسینی)

گزینه «۴۷

ویژگی X، بیانگر رفتار فیزیکی عناصر و ویژگی Y، بیانگر رفتار و فعالیت شیمیایی عناصر است؛ بنابراین تنها عبارت سوم نادرست است.

(بررسی عبارت‌ها):

عبارة اول: عناصر B، A و C فلزهای قلیایی گروه اول جدول تناوبی هستند.

عبارة دوم: هر ۳ عنصر D، E و F از نافلزهای گروه ۱۷ جدول تناوبی هستند.

عبارة سوم: عنصر G ۱۲ (فلز منیزیم)، H (شبه‌فلز سیلیسیم) و I ۳۲ (شبه‌فلز ژرمانیم) هستند. شبه‌فلزها در ویژگی X مشابه فلزهای از قبیل منیزیم هستند اما در ویژگی B (سهولت از دست دادن الکترون) مشابه نیستند.

عبارة چهارم: عناصر J، K و L، از نافلزهای دوره سوم جدول تناوبی هستند.

(شیمی ۲- قدر هدایای زمینی را بدانیم- صفحه‌های ۶ تا ۱۴)

(عباس هنریو)

گزینه «۴۲

به طور کلی خصلت نافلزی در یک دوره از چپ به راست افزایش می‌یابد؛ در حالی که شعاع اتمی، کاهش می‌یابد.

(شیمی ۲- قدر هدایای زمینی را بدانیم- صفحه‌های ۶ تا ۱۴)

(عباس هنریو)

گزینه «۴۳

$$\begin{aligned} \text{A}^{2-} \rightarrow 3p^6 &\Rightarrow \text{A} = [\text{Ne}]^{3s^2} 3p^4 \rightarrow _{16} \text{S} \\ \text{X}^- \rightarrow 2p^6 &\Rightarrow \text{X} = [\text{He}]^{2s^2} 2p^5 \rightarrow _9 \text{F} \\ \text{M}^{2+} \rightarrow 2p^6 &\Rightarrow \text{M} = [\text{Ne}]^{3s^2} \rightarrow _{12} \text{Mg} \\ \text{Z}^+ \rightarrow 3p^6 &\Rightarrow \text{Z} = [\text{Ar}]^{4s^1} \rightarrow _{19} \text{K} \end{aligned}$$

(بررسی گزینه‌ها):

(۱) شعاع اتمی عناصر در هر دوره از جدول تناوبی از چپ به راست کاهش و از بالا به پایین افزایش می‌یابد؛ بنابراین مقایسه شعاع اتمی به صورت « $\text{Z} > \text{M} > \text{A} > \text{X}$ » درست است.

(۲) عنصر Z در دوره چهارم و عناصرهای A و M در دوره سوم جدول تناوبی قرار دارند.

(۳) خصلت فلزی عناصر در هر دوره از جدول تناوبی، از چپ به راست کاهش و از بالا به پایین افزایش می‌یابد.

(۴) عنصر X همان عنصر فلور (F) است که واکنش پذیری‌ترین عنصر در گروه خود است.

(شیمی ۲- قدر هدایای زمینی را بدانیم- صفحه‌های ۶ تا ۱۴)

(رسول عابدینی زواره)

گزینه «۴۴

الکترون‌های با عدد کوانتمی $= 1$ ، الکترون‌های زیرلایه S هستند؛ بنابراین در عنصر A زیرلایه‌های $1s$, $2s$, $2s$ و $3s$ از الکترون پر شده‌اند.

$$A = 1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 4s^2$$

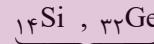
(رسول عابدینی زواره)

گزینه «۴۸

همه عبارت‌ها درست هستند.

(بررسی عبارت‌ها):

(آ) شبه‌فلز گروه ۱۴ جدول تناوبی با عدد اتمی بیشتر، عنصر $_{32}\text{Ge}$ است و همانند عنصر برم ($_{35}\text{Br}$) که نافلز مایع (در دما و فشار اتفاق) است، در دوره چهارم جدول تناوبی قرار دارد.

(ب) هالوژن گازی با عدد اتمی بزرگتر، کلر است که شعاع اتمی کوچکتری نسبت به

هر دو عنصر شبه‌فلزی گروه چهاردهم جدول تناوبی (سیلیسیم و ژرمانیم) دارد.

(پ) در دوره چهارم جدول تناوبی ۱۸ عنصر وجود دارد که ۸ عنصر آن در دسته S و p قرار دارند که از این تعداد عناصر K، Ca و Ga فلز هستند.

(ت) در بین عناصر گروه ۱۳ جدول تناوبی، عنصر آلومنیم فلز است؛ بنابراین عناصر دوره‌های بعدی نیز قطعاً فلز هستند و خاصیت چکش خواری دارند.

(شیمی ۲- قدر هدایای زمینی را بدانیم- صفحه‌های ۷ تا ۱۴)

(محمد رضانی)

گزینه «۴۹

عبارت‌های «ب»، «پ» و «ت» درست هستند.

(بررسی عبارت «آ»):

در جدول پیشنهادی ۵۱ عنصرهایی با عدد اتمی ۱۱۹ و ۱۲۰ متعلق به دسته S هستند.

(شیمی ۲- قدر هدایای زمینی را بدانیم- صفحه‌های ۶ تا ۱۰)

(عباس هنریو)

گزینه «۵۰

در یک دوره از جدول تناوبی از چپ به راست شعاع اتمی در حال کاهش و در یک گروه از بالا به پایین در حال افزایش است؛ بنابراین شعاع اتمی E از دو عنصر C و F، بیشتر است.

(شیمی ۲- قدر هدایای زمینی را بدانیم- صفحه‌های ۶ تا ۱۴)

(امیر محمد کنگرانی فراهانی)

۵۸- گزینه «۳»

با توجه به اطلاعات سوال عناصر A، B و C در یک گروه به صورت زیر قرار می‌گیرند:

C
A
B

بنابراین عبارت‌های اول و سوم نادرست هستند.

بررسی عبارت‌ها:

عبارت اول: شدت واکنش پذیری عنصر B با گاز برم بیشتر از دو عنصر دیگر است.

عبارت دوم: عنصر C بالاتر از دو عنصر در یک گروه قرار دارد و کمترین شاعع اتمی را دارد.

عبارت سوم: عنصر B پایین‌تر از دو عنصر دیگر است و شاعع اتمی بیشتری دارد و

به همین علت راحت‌تر کترون از دست می‌دهد و بیشترین واکنش پذیری برای

عنصر B است و کمترین واکنش پذیری نیز برای عنصر C است.

عبارت چهارم: عنصر B عدد اتمی بیشتری دارد، پس n آن بیشتر است و در

بیرونی ترین زیرلایه آن، حاصل $n+1$ بیشتر است.

(شیوه ۲- قدر هدایای زمینی را بدانیم- صفحه‌های ۶ تا ۱۴)

(میرحسن هسینی)

۵۹- گزینه «۳»

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اشاره به عنصر سدیم ($_{11}Na$) دارد.گزینه «۲»: می‌تواند عنصر فلزی آهن ($_{26}Fe$) باشد که یک عنصر واسطه است.گزینه «۳»: اشاره به عنصر فلزی پتانسیم ($_{19}K$) دارد.گزینه «۴»: می‌تواند یک فلز نجیب و خنثی همانند طلا ($_{79}Au$) باشد.سدیم واکنش پذیری بیشتری نسبت به آهن دارد همچنین سدیم ($_{11}Na$) و پتانسیم ($_{19}K$) و پتانسیم ($_{19}K$) دارد.در گروه فلزهای قلیایی هستند که $_{19}K$ به دلیل شاعع اتمی نزدیکتر، واکنش پذیری بیشتری دارد

(شیوه ۲- قدر هدایای زمینی را بدانیم- صفحه‌های ۶ تا ۱۴)

(میرحسن هسینی)

۶۰- گزینه «۱»

با توجه به داده‌های سوال می‌توان نوشت:

$$A = {}_9 F \quad B = {}_{17} Cl \quad C = {}_{35} Br \quad D = {}_{53} I$$

کوچکترین گاز دو اتمی، هیدروژن است و I_2 در دمای بالاتر از $40^{\circ}C$ با

هیدروژن واکنش می‌دهد.

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه «۲»: کوچکترین نافلز دو اتمی، هیدروژن است و Cl_2 در دمای اتاق به آرامی با هیدروژن واکنش می‌دهد.گزینه «۳»: عنصر برم (Br) با نماد آخرین زیرلایه ${}^4p^5$ ، واکنش پذیری کمتری از عنصر فلور (F) (شعاع اتمی کمتر از 99 پیکومتر) دارد. فلور آسان‌تر از برمبه یون هالید (X^-) تبدیل می‌شود.

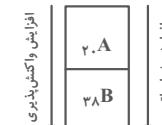
گزینه «۴»: نیتروی جاذبه هسته بر کترون‌های لایه بیرونی در یک دوره از چپ به راست افزایش می‌یابد.

(شیوه ۲- قدر هدایای زمینی را بدانیم- صفحه‌های ۶ تا ۱۴)

با توجه به اینکه عنصر A دو کترون ظرفیت دارد، پس آرایش کترونی آن به

۲۴S ختم می‌شود و زیرلایه $3d$ در آن کترون ندارد، یعنی عدد اتمی A برابر

۲۰ بوده و با عنصر B در یک گروه قرار دارند. (فلزات قلیایی خاکی)

گروه ۲ (فلزات قلیایی خاکی)

(شیوه ۲- قدر هدایای زمینی را بدانیم- صفحه‌های ۶ تا ۱۴)

(عرفان بابایی)

۵۵- گزینه «۱»

فقط عبارت سوم درست است.

بررسی عبارت‌ها:

عبارت اول: نایاب‌ترین ایزوتوپ طبیعی منیزیم ${}^{25}_{12}Mg$ است.

عبارت دوم: عنصر G، کلر است، اما فلور بیشترین خصلت نافلزی را در جدول تناوبی دارد.

عبارت سوم: عنصر D همان سیلیسیم (${}^{28}_{14}Si$) است که شبه‌فلز بوده و مرزی بین فلزها و نافلزها است. خواص فیزیکی شبه‌فلزها بیشتر به فلزها شبیه است.عبارت چهارم: ترکیب حاصل از واکنش بین Al با Cl به صورت $AlCl_3$ است.

(شیوه ۲- قدر هدایای زمینی را بدانیم- صفحه‌های ۶ تا ۱۴)

(مهمنی اتفاق)

۵۶- گزینه «۴»

عبارت‌های (ب) و (پ) درست‌اند.

بررسی عبارت‌های نادرست:

(آ) شبه‌فلزات آنتیون تکاتمی پایدار تشکیل نمی‌دهند، پس ترکیب یونی دوتایی تشکیل نمی‌دهند، ولی به این مفهوم نیست که در ساختار هیچ ترکیب یونی نباشد،

برای مثال در سال آینده با یون سیلیکات (${}^{4-}SiO_4$) که دارای شبه‌فلز Si است آشنایی شوید(ت) در دمای $25^{\circ}C$ فقط فلور با گاز هیدروژن به سرعت واکنش می‌دهد.

(شیوه ۲- قدر هدایای زمینی را بدانیم- صفحه‌های ۶ تا ۱۴)

(رسول عابدینی زواره)

۵۷- گزینه «۳»

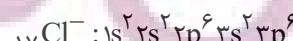
هالوژن A، عنصر کلر و هالوژن B، عنصر ید است؛ بنابراین عبارت‌های (ب) و (ت) درست هستند.

بررسی عبارت‌ها:

(آ) شاعع اتمی کلر از شاعع اتمی ید کمتر است؛ بنابراین ${}^{17}Cl < {}^{35}Br$ است.(ب) نافلز مایع (در دما و فشار اتاق) جدول تناوبی، عنصر Br بوده و با عنصرهای Cl و I هم‌گروه است، پس شاعع اتمی Br کمتر از شاعع اتمی I است.

(پ) در دما و فشار اتاق، حالت فیزیکی کلر و ید بدتر ترتیب گاز و جامد است.

(ت) یون هالید حاصل از اتم کلر، یون کلرید است که آرایش کترونی آن مشابه عنصر آرگون است.

(شیوه ۲- قدر هدایای زمینی را بدانیم- صفحه‌های ۶ تا ۱۴)

دو خط موازی شبیهای یکسانی دارند، لذا داریم:

$$m_1 = m_2 \rightarrow a = \frac{2+a}{4} \rightarrow a = \frac{2}{3}$$

$$\left\{ \begin{array}{l} d_1 : y = \frac{2}{3}x + \frac{3}{2} \xrightarrow{x=0} y = \frac{3}{2} \\ d_2 : y = \frac{2}{3}x + \frac{1}{2} \xrightarrow{x=0} y = \frac{1}{2} \end{array} \right. \text{؛ عرض از مبدأ} \rightarrow y = \frac{3}{2}$$

پس حاصل ضرب عرض از مبدأهای دو خط برابر است.

(ریاضی ۲، هندسه تطبیقی و بیر، مفهوم‌های ۲ تا ۵)

۶۵- گزینه «۳»

(مبتدی نادری)

ابتدا رأس قائم مثلث را پیدا می‌کنیم. برای این منظور داریم:

$$m_{AB} = \frac{2-1}{-1-(-2)} = \frac{1}{1} = 1$$

$$m_{BC} = \frac{1-(-1)}{-2-2} = \frac{2}{-4} = -\frac{1}{2}$$

$$m_{AC} = \frac{2-(-1)}{-1-2} = \frac{3}{-3} = -1$$

است. $m_{AB} \times m_{AC} = -1$

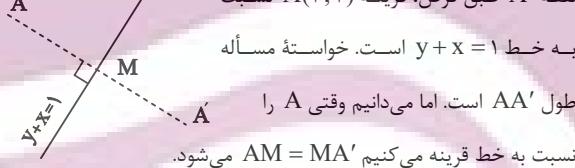
يعني مثلث در رأس A (۱, ۲) قائم است.

حال کافیست فاصله نقطه A تا مبدأ مختصات را بدست آوریم:

$$\begin{cases} A(-1, 2) \\ O(0, 0) \end{cases} \Rightarrow OA = \sqrt{(-1-0)^2 + (2-0)^2} = \sqrt{1+4} = \sqrt{5}$$

(ریاضی ۲، هندسه تطبیقی و بیر، مفهوم‌های ۲ تا ۵)

(محمد ابراهیم تووزنده‌هاشی)

$AA' = AM + MA' = AM + AM = 2AM$ پس: حال کافی است طول AM که همان فاصله نقطه A از خط $y+x=1$ است را بدست آوریم و جوابش را ۲ برابر کنیم:

$$AM = \frac{|y_A + x_A - 1|}{\sqrt{1^2 + 1^2}} \xrightarrow{A(2, 3)} \frac{|3+2-1|}{\sqrt{2}} = \frac{4}{\sqrt{2}}$$

$$= \frac{4\sqrt{2}}{(\sqrt{2})^2} = 2\sqrt{2} \rightarrow AA' = 2AM = 4\sqrt{2}$$

(ریاضی ۲، هندسه تطبیقی و بیر، مفهوم‌های ۲ تا ۵)

۶۷- گزینه «۴»

(نریمان فتح‌العلی)

معادله دو ضلع مربع برهم عمودند و نقطه تلاقی آنها H است.

(رفا علی نواز)

ریاضی (۲)

۶۱- گزینه «۲»

با توجه به اینکه $L \perp L'$ پس

$$m_L = \frac{-1}{m_{L'}} \quad \text{با توجه به اینکه } (-1, 0) \text{ روی خط } L \text{ قرار دارد، پس:}$$

$$m_{L'} = \frac{-3m}{2m} = \frac{-3}{2} \Rightarrow m_L = \frac{2}{3}$$

$$y = \frac{2}{3}x + b \xrightarrow{(-1, 0) \leftarrow L} = \frac{-2}{3} + b \Rightarrow b = \frac{2}{3}$$

$$\Rightarrow y = \frac{2}{3}x + \frac{2}{3} \rightarrow 3y - 2x = 2$$

(ریاضی ۲، هندسه تطبیقی و بیر، مفهوم‌های ۲ تا ۵)

۶۲- گزینه «۳»

(بیهوده ملاج)

با توجه به اینکه شبیهای دو خط $3y + 2x = 23$ و $2y - 3x = 23$ باشند و معکوس یکدیگرند واضح است این مثلث قائم الزوایه محل تلاقی ارتفاعها همان رأس قائم می‌باشد. در نتیجه کافیست محل تلاقی این دو خط عمود برهم را بیابیم، یعنی داریم:

$$\begin{cases} 3y + 2x = 15 \\ 2y - 3x = 23 \end{cases} \xrightarrow{\text{حل دستگاه}} x = -3, y = 7 \rightarrow m \Big| \begin{matrix} -3 \\ 7 \end{matrix}$$

$\Rightarrow -3 + 7 = \boxed{4}$

(ریاضی ۲، هندسه تطبیقی و بیر، مفهوم‌های ۲ تا ۵)

(رفا علی نواز)

۶۳- گزینه «۳»

ابتدا شبیب دو خط را پیدا می‌کنیم:

$$ax + by + c = 0 \Rightarrow m = -\frac{a}{b}$$

$$m_1 = a - 3$$

$$m_2 = \frac{1}{a+1} \rightarrow m_1 = -\frac{1}{m_2}$$

$$\rightarrow a - 3 = -\left(\frac{1}{a+1}\right) \Rightarrow 3a - 9 = -a - 3 \Rightarrow a = \frac{3}{2}$$

$$\Rightarrow 3x + \frac{1}{2}y = 1 \Rightarrow \begin{cases} x = 0 \rightarrow y = 2 \\ y = 0 \rightarrow x = \frac{1}{3} \end{cases}$$

عرض از مبدأ: طول از مبدأ:

$$\Rightarrow 2 + \frac{1}{3} = \frac{7}{3}$$

(ریاضی ۲، هندسه تطبیقی و بیر، مفهوم‌های ۲ تا ۵)

(نریمان فتح‌العلی)

۶۴- گزینه «۳»

برای اینکه معادله $3y + 2y - abx = 0$ ، معادله یک خط باشد، باید ضریب y برابر صفر باشد، بنابراین داریم:

$$b-2=0 \rightarrow b=2$$

$$d_1 : 2y - 2ax = 0 \rightarrow y = ax + \frac{3}{2} \rightarrow \text{شبیب خط } d_1 : m_1 = a$$

$$d_2 : (b+2)y - (b+a)x = 3a \xrightarrow{b=2} 4y - (2+a)x = 3a$$

$$\rightarrow y = \frac{2+a}{4}x + \frac{3a}{4} \rightarrow \text{شبیب خط } d_2 : m_2 = \frac{2+a}{4}$$

(ریاضی ۲، هندسه تطبیقی و بیر، مفهوم‌های ۲ تا ۵)

$$\begin{aligned} y_1 &= y_2 \Rightarrow -\frac{1}{2}x + \frac{1}{2} = -2x + 1 \\ \Rightarrow -\frac{1}{2}x + 2x &= 1 - \frac{1}{2} \Rightarrow \frac{3}{2}x = \frac{1}{2} \Rightarrow x = \frac{1}{3} \\ L_2 \text{ جاگذاری در } L_1 \text{ با } &\xrightarrow{x=\frac{1}{3}} y_2 = -2x + 1 \\ y = -\frac{2}{3}x + \frac{1}{3} &= -\frac{2+3}{3} = \frac{1}{3} \end{aligned}$$

بنابراین مرکز دایره نقطه $O(\frac{1}{3}, \frac{1}{3})$ است. فاصله نقطه O تا خط $x - y + 2 = 0$ برابرشعاع دایره است. بنابراین داریم:

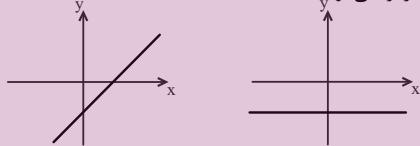
$$r = \sqrt{\frac{|1 \times \frac{1}{3} - 1 \times \frac{1}{3} + 2|}{\sqrt{1^2 + (-1)^2}}} = \sqrt{\frac{2}{\sqrt{2}}} = \sqrt{2}$$

$\Rightarrow P = 2\pi r = 2\sqrt{2}\pi$

(ریاضی ۲، هندسه تحلیلی و هیر، صفحه‌های ۵۷)

(کتاب آبی)

برای آنکه خط از ناحیه‌ی دوم نگذرد شکل تقریبی آن به یکی از دو صورت زیر می‌تواند باشد.

معنی شیب آن نامنفی (صفر یا مثبت) باشد و عرض از مبدأ آن نیز نامثبت است. در معادله خط $y = mx + m - 3$, $y = mx + m - 3$, عرض از مبدأ, $m - 3$, است.

$m - 3 \leq 0 \Rightarrow m \leq 3$ پس: و از طرف دیگر باید شیب، نامنفی باشد یعنی $m \geq 0$ در نتیجه:

$$\begin{cases} m \leq 3 \\ m \geq 0 \end{cases} \cap \begin{cases} 0 \leq m \leq 3 \end{cases}$$

اگر $m = 0$ باشد معادله خط, $y = -3$ خواهد شد و خط در این حالت هم از ناحیه‌ی دوم نمی‌گذرد.

(ریاضی ۲، هندسه تحلیلی و هیر، صفحه‌های ۵۷)

(کتاب آبی)

دو خط داده شده یا بر دو ضلع مقابل مربع منطبق باشند، پس شیب آن‌ها باید یکسان باشد:

$$ay - x = -7 \rightarrow m_1 = -\frac{x}{y} = -\frac{-1}{a} = \frac{1}{a}$$

$$a^3x + y = 2 \rightarrow m_2 = -\frac{x}{y} = -\frac{a^3}{1} = -a^3$$

$$m_1 = m_2 \Rightarrow \frac{1}{a} = -a^3 \Rightarrow a^4 = -1$$

مقداری برای a وجود ندارد.

حالت (۲): اگر بر دو ضلع مجاور منطبق باشند، پس باید بر هم عمود باشند:

$$m_1, m_2 = -1 \Rightarrow \left(-\frac{1}{a}\right)(-a^3) = -1 \Rightarrow a^2 = 1 \Rightarrow a = \pm 1$$

همچنین اگر $a = 0$ باشد، معادله خط‌ها به صورت $y = 2$ و $y = -2$ خواهند بود که بر هم عمودند. بنابراین a می‌تواند سه مقدار, $1, -1$ و صفر داشته باشد.

(ریاضی ۲، هندسه تحلیلی و هیر، صفحه ۱۵)

$$\begin{cases} y = 2x - 3 \\ 2y = -x + 4 \end{cases} \rightarrow H(2, 1) \rightarrow H(2, 1)$$

نقطه A روی خط $y = 2x - 3$ قرار دارد. بنابراین طول ضلع مربع برابر است با:

$$AH = \sqrt{(2-4)^2 + (1-5)^2} = 2\sqrt{5}$$

$$= 4 \times 5 = 20$$

(ریاضی ۲، هندسه تحلیلی و هیر، صفحه‌های ۱۵)

«۶۸- گزینه ۳»

ابتدا شیب خط گذرنده از AB را مشخص می‌کنیم.

$$m_{AB} = \frac{1-(-1)}{-3-1} = \frac{2}{-4} = -\frac{1}{2}$$

شیب عمودمنصف خط AB قرینه معکوس شیب خط AB است.

$$m_{\text{عمودمنصف}} = +2$$

محضات نقطه H وسط پاره خط AB را بدست می‌آوریم:

$$H = \left(\frac{-3+1}{2}, \frac{1-1}{2}\right) \rightarrow H = (-1, 0)$$

معادله عمودمنصف AB را تشکیل می‌دهیم:

$$y = 2x + b \xrightarrow{(-1, 0)} 0 = 2(-1) + b \rightarrow b = 2$$

معادله عمودمنصف:

$$M\left(\frac{1}{2}, -\frac{1}{2}\right)$$

نقطه M وسط OA می‌باشد و می‌باشد نقطه M از عمودمنصف پاره خط AB:

$$d = \frac{\left|-\frac{1}{2} - 2\left(\frac{1}{2}\right) - 2\right|}{\sqrt{(-2)^2 + 2^2}} = \frac{\frac{7}{2}}{\sqrt{8}} = \frac{7}{2\sqrt{2}} = \frac{7\sqrt{2}}{4}$$

(ریاضی ۲، هندسه تحلیلی و هیر، صفحه‌های ۱۵)

«۶۹- گزینه ۴»

(محمدابراهیم تووزده‌فانی)

دو خط $y = -2x + 2$ و $y = 2x - 3$ با هم موازی هستند، پس فاصله آن‌ها برابر اندازه یک ضلع مستطیل است.

$$d = \frac{|C_1 - C_2|}{\sqrt{a^2 + b^2}} = \frac{|-3 - 0|}{\sqrt{1+4}} = \frac{3}{\sqrt{5}}$$

اگر $\frac{3}{\sqrt{5}}$ را طول مستطیل فرض کنیم، عرض آن $\frac{3}{2\sqrt{5}}$ می‌باشد و اگر $\frac{3}{\sqrt{5}}$ را عرض

مستطیل فرض کنیم طول آن $\frac{6}{\sqrt{5}}$ می‌باشد. بنابراین مساحت مستطیل برابر است با:

$$S : \left(\frac{3}{\sqrt{5}} \times \frac{3}{2\sqrt{5}}\right) = \frac{9}{10} \quad \text{یا} \quad S = \left(\frac{3}{\sqrt{5}} \times \frac{6}{\sqrt{5}}\right) = \frac{18}{5}$$

که در ۳/۶ در گزینه‌ها وجود دارد.

(ریاضی ۲، هندسه تحلیلی و هیر، صفحه‌های ۱۵)

«۷۰- گزینه ۳»

(مهمی تاریخ)

می‌دانیم محل تقاطع قطرهای دایره، مرکز دایره است. لذا محضات نقطه برخورد دو خط L_1 و L_2 را بدست می‌آوریم:

$$\begin{cases} x + 2y - 1 = 0 \Rightarrow 2y = -x + 1 \Rightarrow y_1 = -\frac{1}{2}x + \frac{1}{2} \\ 2x + y - 1 = 0 \Rightarrow 2y = -x + 1 \Rightarrow y_2 = -2x + 1 \end{cases}$$

CD = ۳ شیب پاره خط

نقطه M وسط پاره خط AB است. پس:

$$M\left(\frac{x_A + x_B}{2}, \frac{y_A + y_B}{2}\right) \Rightarrow M(3, 3)$$

بنابراین معادله پاره خط CD برابر است با:

$$y - 3 = 3(x - 3) \Rightarrow y = 3x - 6$$

(ریاضی ۳، هندسه تطبیلی و بیر، صفحه ۷)

(کتاب آبی)

«۷۸-گزینه»

شعاع دایره بر خط مماس در نقطه تماس، عمود است. بنابراین فاصله مرکز دایره تا خط مماس برابر با شعاع دایره است.

ابتدا معادله خط L را به دست می‌آوریم؛ طول از مبدأ آن ۲ و عرض از

$$L: \frac{x}{-2} + \frac{y}{2} = 1 \Rightarrow -x + y - 2 = 0$$

مبدأ آن ۲ است، بنابراین:

فاصله نقطه W(4, 1) از خط L برابر است با:

$$R = \frac{|-4 + 1 - 2|}{\sqrt{(-1)^2 + 1^2}} = \frac{5}{\sqrt{2}} = \frac{5\sqrt{2}}{2}$$

(ریاضی ۳، هندسه تطبیلی و بیر، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

(کتاب آبی)

«۷۹-گزینه»

نقطه فرضی M($\alpha, 2\alpha$) را روی خط به معادله $2x - y = 0$ در نظر می‌گیریم.

فاصله M را تا خط به معادله $3x - 4y - 5 = 0$ برابر ۲ قرار می‌دهیم:

$$\frac{|3(\alpha) - 4(2\alpha) - 5|}{\sqrt{9+16}} = 2 \Rightarrow \frac{|-5\alpha - 5|}{5} = 2$$

$$\Rightarrow |\alpha + 1| = 2 \Rightarrow \alpha + 1 = \pm 2 \Rightarrow \begin{cases} \alpha = 1 \Rightarrow A(1, 2) \\ \alpha = -3 \Rightarrow B(-3, -6) \end{cases}$$

در نتیجه طول پاره خط AB برابر است با:

$$AB = \sqrt{(-3-1)^2 + (-6-2)^2} = \sqrt{16+64} = 4\sqrt{5}$$

(ریاضی ۳، هندسه تطبیلی و بیر، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

(کتاب آبی)

«۸۰-گزینه»

دو خط Δ' : $2x - 2y = 3$ و Δ : $2x - 2y = 1$ ، با

هم موازی هستند و مطابق شکل مقابل، طول

ضلع مربع مفروض سوال، برابر با فاصله بین این

دو خط موازی است.

برای بدست آوردن فاصله بین این دو خط موازی، معادله آنها را طوری

می‌نویسیم که ضرایب x و ضرایب y در هر دو معادله با هم برابر باشند:

$$\Delta: 2x - 2y - 3 = 0$$

$$\Delta': y = x + 1 \Rightarrow \Delta': 2x - 2y + 2 = 0$$

فاصله بین دو خط موازی به معادله $ax + by + c = 0$

$$\text{و } \frac{|c - c'|}{\sqrt{a^2 + b^2}} \text{ بسته می‌آید. پس:}$$

$$AB = \frac{|-3 - 2|}{\sqrt{2^2 + (-2)^2}} = \frac{5}{\sqrt{8}} \Rightarrow S(ABCD) = AB^2 = \frac{25}{8}$$

(ریاضی ۳، هندسه تطبیلی و بیر، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

(کتاب آبی)

$$2x + 2y + 5 = 0 \Rightarrow \begin{cases} 4y + 2x = 1^\circ \\ 2y - 2x = 11^\circ \end{cases} \Rightarrow 7y = 21 \Rightarrow y = 3$$

$$\frac{y=3}{2y+x=5} \Rightarrow 6+x=5 \Rightarrow x=-1$$

محل تلاقی دو خط، نقطه A(-1, 3) است، پس:

$$OA = \sqrt{(-1)^2 + (3)^2} = \sqrt{10}$$

(ریاضی ۳، هندسه تطبیلی و بیر، صفحه ۶ و ۷)

«۷۳-گزینه»

(کتاب آبی)

$$A(0, 4) \text{ و } B(-2, 0) \text{ و } C(x_0, -3)$$

این سه نقطه بر روی یک خط راست قرار دارند، پس:

$$m_{AB} = m_{AC} \Rightarrow \frac{4-0}{0-(-2)} = \frac{4-(-3)}{0-x_0}$$

$$\Rightarrow 2 = \frac{7}{-x_0} \Rightarrow x_0 = \frac{-7}{2} = -3/5$$

(ریاضی ۳، هندسه تطبیلی و بیر، صفحه‌های ۷ و ۸)

«۷۴-گزینه»

شکل فرضی مقابله را در نظر بگیرید، ارتفاع AH بر ضلع BC عمود است

و از نقطه‌ی A می‌گذرد. ابتدا شیب BC را بدست می‌آوریم:

$$A$$

$$B$$

$$C$$

$$H$$

$$m_{BC} = \frac{-2-0}{1-3} = 1$$

$$m_{AH} \cdot m_{BC} = -1 \Rightarrow m_{AH} = -1 \text{ و } A(-1, 2)$$

$$\Rightarrow AH: y - 2 = -1(x + 1) \Rightarrow y = -x + 1$$

(ریاضی ۳، هندسه تطبیلی و بیر، صفحه‌های ۷ و ۸)

«۷۵-گزینه»

W مرکز دایره، وسط پاره خط AB قرار دارد:

$$W\left(\frac{-4+5+7}{2}, \frac{3+6}{2}\right) \Rightarrow W\left(-\frac{3}{2}, \frac{9}{2}\right)$$

معادله خطی که از مبدأ مختصات O(0, 0) و مرکز دایره W(-3/2, 9/2) می‌گذرد، برابر است با:

$$y = \frac{6-0}{3-(-3)}x \Rightarrow y = -4x \Rightarrow y + 4x = 0$$

(ریاضی ۳، هندسه تطبیلی و بیر، صفحه‌های ۶ و ۷)

(کتاب آبی)

«۷۶-گزینه»

می‌دانیم دو قطر یک مربع، عمود منصف یکدیگرند.

$$A(0, 4) \text{ و } B(6, 2)$$

$$AB = \frac{|4-2|}{\sqrt{0-6}} = \frac{1}{3}$$

دو پاره خط AB و CD بر هم عمودند، پس:

$$M$$

توشه‌ای برای موفقیت

(گلنوش شمس)

«۸۴- گزینه» حدود ۴ میلیارد سال قبل، ستگ‌های آذین به عنوان نخستین اجزای سنگ‌کرره تشکیل شدند، با فوران آتششان‌های متعدد، گازهایی که از داخل زمین خارج شدند، به تدریج گازهای مختلف مانند اکسیژن، هیدروژن و نیتروژن، هواکره را به وجود آوردند. در ادامه، کره زمین سردر شد و بخار آب به صورت مایع در آمد و آب کره تشکیل شد. با تشکیل اقیانوس‌ها و تحت تأثیر انرژی خورشید، شرایط برای تشکیل زیست‌کره فراهم و زندگی انسان‌ها و تک‌باخته‌ها در دریاهای کم عمق آغاز شد. (آفرینش کیوان و تکوین زمین) (زمین‌شناسی، صفحه ۱۳)

(فیض مشغپور)

«۸۵- گزینه» در هر دو نظریه، ماه پیرامون زمین می‌چرخد. جهت چرخش سیارات در خلاف جهت حرکت عقره‌های ساعت است. مدار سیارات دایره‌های شکل است. تنها موقعیت خورشید در سالمانه متفاوت است. به طوری که در نظریه زمین‌مرکزی، زمین در مرکز قرار دارد و خورشید و سیارات به دور زمین می‌چرخد. در حالی که در نظریه خورشید مرکزی کوپرنیک، خورشید در مرکز سالمانه قرار دارد و سیارات به دور آن می‌چرخد. (آفرینش کیوان و تکوین زمین) (زمین‌شناسی، صفحه ۱۱)

(هامر مجفریان)

«۸۶- گزینه» طبق قانون سوم کیلر زمان گردش سیاره به دور خورشید با افزایش فاصله از خورشید افزایش می‌یابد.

(آفرینش کیوان و تکوین زمین) (زمین‌شناسی، صفحه ۱۲)

(روزیه اسماقیان)

«۸۷- گزینه» ۱: طبق شکل صورت سوال که قانون دوم کیلر را نشان می‌دهد، هر سیاره چنان به دور خورشید می‌گردد که خط فرضی که سیاره را به خورشید وصل می‌کند، در مدت زمان‌های مساوی، مساحت‌های مساوی ایجاد می‌کند. $t_A = t_B \Rightarrow s_A = s_B$

«۸۷- گزینه» ۲: با توجه به اینکه زمین در اول تیرماه دارای بیشترین فاصله از خورشید است، (اوج خورشیدی) پس محدوده B نشان‌دهنده ماه مرداد و به دنبال آن منطقه A نشان‌دهنده ماه بهمن است.

«۸۷- گزینه» ۳: فاصله نقطه C تا خورشید کمترین است، پس حضیض خورشیدی یا اوی دی ماه را نشان می‌دهد. (۱۴۷ میلیون کیلومتر)

«۸۷- گزینه» ۴: فاصله M تا خورشید کمتر از P تا خورشید است. در نتیجه سرعت گردش به دور خورشید در نقطه M بیشتر است. (آفرینش کیوان و تکوین زمین) (زمین‌شناسی، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

(کنکور سراسری تهریی ۱۴۰۰)

«۸۸- گزینه» واحد نجومی $d = d^3 \rightarrow d = \sqrt[3]{d^3} = \sqrt[3]{\infty}$ دقتیقه طول می‌کشد $\Rightarrow$ واحد نجومی $\Rightarrow$ زمین

دقیقه طول می‌کشد $\Rightarrow$ واحد نجومی $\Rightarrow$ سیاره موردنظر

(آفرینش کیوان و تکوین زمین) (زمین‌شناسی، صفحه ۱۱)

(هامر مجفریان)

«۸۹- گزینه» بررسی علت نادرست بودن سایر گزینه‌ها:

«۸۹- گزینه» ۱: پیدایش فصل‌ها، حاصل حرکت انتقالی زمین و انحراف ۲۳/۵ درجه‌ای محور زمین است.

«۸۹- گزینه» ۲: به علت کروی بودن زمین، زاویه تابش خورشید در عرض‌های جغرافیایی مختلف، در یک زمان، متفاوت است.

«۸۹- گزینه» ۳: در اوایل روز تابستان، تابش آفتاب بر مدار رأس‌السرطان به صورت عمود است (آفرینش کیوان و تکوین زمین) (زمین‌شناسی، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

(روزیه اسماقیان)

«۹۰- گزینه» تبدیل عناصر پرتوزا به عناصر پایدار به صورت زیر است:

$$\begin{aligned} U_{238} &\rightarrow Pb_{206} & Th_{222} &\rightarrow Pb_{208} & K_4 &\rightarrow Ar_4 \\ U_{235} &\rightarrow Pb_{207} & C_{14} &\rightarrow N_{14} \end{aligned}$$

(آفرینش کیوان و تکوین زمین) (زمین‌شناسی، صفحه ۱۶)

زمین‌شناسی (۲)

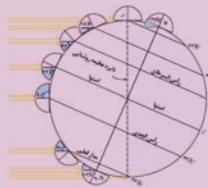
«۸۱- گزینه»

در ابتدای دی‌ماه خورشید به مدار رأس‌الجدی عمود می‌تابد. بررسی گزینه‌ها:

«۸۱- گزینه» ۱: در ابتدای دی‌ماه فاصله زمین تا خورشید به حداقل مقدار خود یعنی ۱۴۷ میلیون کیلومتر می‌رسد که به آن حضیض خورشیدی می‌گویند.

«۸۱- گزینه» ۲: اختلاف طول مدت شب و روز در استوا در تمام طول سال ثابت و برابر صفر است. در سایر نقاط افرازیش عرض جغرافیایی این اختلاف بیشتر می‌شود. عرض جغرافیایی مدار قطبی جنوب برابر ۲۲/۵ درجه و عرض جغرافیایی مدار رأس‌السرطان کمتر است و اختلاف طول مدت شب و روز در آن کمتر از مدار قطبی جنوب می‌باشد.

«۸۱- گزینه» ۳: بواسطه شکل صفحه ۱۳ کتاب درسی، هنگامی که خورشید بر مدار رأس‌الجدی عمود می‌تابد، زاویه تابش خورشید در مدار قطبی جنوب ۴۷ درجه و در مدار رأس‌السرطان ۴۳ درجه می‌باشد. البته دقت کنید نیازی به حفظ کردن این اعداد نیست، زیرا با عملیات ریاضی و تفاضل عرض جغرافیایی مدار مورد نظر با مدار رأس‌الجدی، به راحتی می‌توانید زاویه تابش خورشید در هر مداری را حساب کنید.

«۸۱- گزینه» ۴: دقت کنید هنگامی که خورشید به مدار رأس‌الجدی عمود می‌تابد، سایه‌ها در مدارهای بالاتر از رأس‌الجدی به سمت شمال و در مدارهای پایین‌تر از رأس‌الجدی به سمت جنوب قرار می‌گیرند و این گزینه نادرست بیان شده است. (آفرینش کیوان و تکوین زمین) (زمین‌شناسی، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

«۸۲- گزینه»

در نظریه زمین‌مرکزی (بطلمیوس)، مدار گردش خورشید بین زهره و مریخ قرار دارد.

(آفرینش کیوان و تکوین زمین) (زمین‌شناسی، صفحه ۱۱)

(گلنوش شمس)

«۸۳- گزینه»

کاهش جرم‌ها از کاهش عدد جرمی مشخص می‌شود.

نیم عمر برخی از عناصر پرتوزا

عنصر پرتوزا	نیم عمر (تقربی)
اورانیم	۲۳۸/۴/۵ میلیارد سال
اورانیم	۲۳۵/۷۱۳ میلیون سال
توریم	۲۳۲/۱۴/۱ میلیارد سال
کربن	۱۴/۵۷۳۰ سال
آرگون	۴۰/۱۷۲ میلیارد سال

۲۳۸-۲۰۶ = ۳۲

۲۳۵-۲۰۷ = ۲۸

۲۳۲-۲۰۸ = ۲۴

(آفرینش کیوان و تکوین زمین) (زمین‌شناسی، صفحه ۱۶)

عـلـوـى

ଶ୍ରୀମତୀ ପାତ୍ନୀ ରମେଶ

مرکز سنجش آموزش هدایتی بزرگ

آزمونها آزمایشی
T.me/Azmoonha_Azmayeshi

T.me/Azmoonha_Azmayeshi

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارگران
سازمان سنجش آموزش کشور

ଫାଶ୍ଯକ

موسسه آموزشی فرهنگی

آزمودنی آزمایشی

T.me/Azmoonha_Azmayeshi

کانون
فرهنگی
آموزش
قلم چی

بنیاد علمی آموزشی
فُرْقَان

دفتر چهٰ پاسخ ✓

عمومی یازدهم ریاضی و تجربی

۱۴۰۲ مهرماه

ردیف	مواد امتحانی
۱	فارسی (۱۲)
۲	عربی، زبان قرآن (۱۲)
۳	دین و زندگی (۱۲)
۴	زبان انگلیسی (۱۲)

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب- بین صبا و فلسطین- پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۶۴۶۳-۲۱

وشیه ای برای موفقیت

(نکس موسوی)

گزینه ۹۶

تشبیه: خرمن جان

استعاره: «ای برق فتنه» استعاره از «معشوق»

کنایه: «آتش به خرمن زدن»، «نگاه گرم»

حس آمیزی: «نگاه گرم»

(آرایه‌های ادبی، ترکیبی)

(علی، فرانس فسرخواهی)

گزینه ۹۷

در این بیت، در مصراع نخست دو جمله باهم پیوند همپایه‌ساز دارند که حذف شده است: «نه بیگانه تیمار خوردش [و] نه دوست [تیمار خوردش]». اما هیچ دو جمله‌ای با پیوند وابسته‌ساز به هم متصل نشده‌اند. دقت کنید که «چو» در آغاز مصراع دوم، در معنای «مثل، مانند» آمده و حرف اضافه است و پیوند وابسته‌ساز نمی‌شود، بنابراین جمله مصراع دوم وابسته جملات مصراع اول نیست.

تشویح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱۱: «مصراع دوم جمله وابسته است و حرف «که» پیوند وابسته‌ساز است.

گزینه ۱۲: «دستم را بگیر» در مصراع دوم جمله وابسته است و حرف «که» پیوند وابسته‌ساز است.

گزینه ۱۳: «صبرش نماند از ضعیفی و هوش» جمله وابسته است و حرف «چو» در معنای «وقتی که» پیوند وابسته‌ساز است.

(دستور، صفحه ۱۵)

(حسین پرهیزگار - سبزوار)

گزینه ۹۸

در بیت سؤال و این گزینه، شد در معنای «رفت» است.

(دستور، صفحه ۱۵)

فارسی (۲)

گزینه ۹۱

(حسین پرهیزگار - سبزوار)

معنی صحیح تمام کلمات در این گزینه آمده است.

فرو ماندن: متحیر شدن / جیب: گریبان، یقه / غیب: پنهان، نهان از

چشم؛ عالمی که خداوند، فرشتگان و ... در آن قرار دارد.

(لغت، صفحه ۱۵)

گزینه ۹۲

(حسن اختاره - تبریز)

رابطه معنایی عبارت (سیر و گیاه) تضمن است (زیرا گیاه یک عامل کلی بوده ولی سیر جزیی از گیاهان است).

(لغت، صفحه ۱۵)

گزینه ۹۳

(دادود تالشی)

حلوات و شیرینی / دغل و مکر و ناراستی / قوت و روزی

(املا، ترکیبی)

گزینه ۹۴

(حسن اختاره - تبریز)

در بیت «الف» در واژه‌های (چنگ) و (چنگ) جناس تام (همسان) وجود دارد.

اما در بیت «ب» جناس تام (همسان) وجود ندارد.

همچنین شاعر در بیت «ب» با تکرار واج «ش» در واژه‌های «درویش»،

«شوریده رنگ»، «شیر» و «شغال» واج‌آرایی ساخته است.

(آرایه، صفحه ۱۵)

گزینه ۹۵

(حسن اختاره - تبریز)

مفهوم کنایی قسمت مشخص شده در بیت گزینه ۹۴ «به تفکر فرورفتن» است. در اینجا نشستن و کوشش نکردن نیز مدنظر است.

(آرایه، صفحه ۱۵)

(ابوالطالب (درانی))

«الْأَلْقَاب»: لقب‌ها (رد گزینه‌های «۲ و ۴»).

در گزینه «۳» ترکیب «بعد الإيمان» ترجمه نشده است (رد گزینه «۳»).

«خودشان» در گزینه «۴» معادل عربی ندارد.

(ترجمه)

(امیررضا عاشقی)

«گزینه «۴»

«سُمَيْت»: نامیده شد، نامیده شده است (رد گزینه‌های «۱ و ۳»).

«جاءَت»: آمد، آمده است (رد گزینه «۲»).

در عبارت «سورة حجرات را...»، «حجرات» نائب فاعل است، ولی به شکل مفعول ترجمه شده است (رد گزینه «۳»).

(ترجمه)

(امیررضا عاشقی)

«گزینه «۲»

«بَثَسَ الْعَمَلُ»: بد کاری است (رد گزینه‌های «۱ و ۴») / «مِنْ» به

معنی «هرکس» می‌باشد (رد سایر گزینه‌ها). «يَفْعُلُ»: انجام

بدهد، عمل بکند (رد گزینه‌های «۳ و ۴») / «هُو»: او (رد گزینه

«۴»

(ترجمه)

(امیررضا عاشقی)

«گزینه «۳»

«لَا تَعْبُوا» و «لَا تُلْقِبُوا» به ترتیب به معنی «عیوب جویی نکنید»

عیوب دار نکنید» و «لقب ندهید». فعل نهی می‌باشد؛ بنابراین باید

به صورت امر منفی ترجمه شوند (رد گزینه‌های «۱ و ۲»).

«الآخرین»: دیگران (رد گزینه‌های «۱ و ۴») / «در حالی که» در

گزینه «۴» اضافی است.

(ترجمه)

«گزینه «۱ و ۰۴»

(حس افتخاره - تبریز)

مفهوم عبارت صورت سؤال در گزینه «۳» آمده است.

(مفهوم، صفحه ۱۶)

«گزینه «۳»

(علی و فائزی فسر و شاهی)

مفهوم این بیت لزوم تلاش برای به دست آوردن روزی مقدر و حرکت و فعالیت به جای نشستن و دعا کردن صرف است و ارتباطی با مطالبه و مبارزه برای حق ندارد.

(مفهوم، ترکیبی)

«گزینه «۲»

مفهوم این بیت لزوم تلاش برای به دست آوردن روزی مقدر و حرکت و فعالیت به جای نشستن و دعا کردن صرف است و ارتباطی با مطالبه و مبارزه برای حق ندارد.

عربی، زبان قرآن (۲)

«گزینه «۴»

«لحم»: گوشت (جمع: لحوم)

(لغت)

(ممسن رهمانی)

«گزینه «۴»

«کرہ»: ناپسند داشت» مترادف «حرَم» حرام کرد» نیست.

تفسیه گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: مردگان ≠ زندگان

گزینه «۲»: پنهان ≠ آشکار

گزینه «۳»: «عسی: شاید» = «رَبَّما: گاهی، شاید»

(متضاد و مترادف)

(ابوالطالب (درانی))

«گزینه «۴»

«لَا يَغْبُبُ»: نباید غیبت کند.«

طبق ترجمة کتاب با توجه به ساکن بودن پایان فعل، نوع «لَا»، نهی است پس باید دستوری (امری) ترجمه شود.

(ترجمه)

دین و زندگی (۲)

(محمد رضایی بغا)

پاسخ نیازهای برتر و اساسی انسان باید کاملاً درست و قابل اعتماد باشد؛ زیرا هر پاسخ احتمالی و مشکوک نیازمند تجربه و آزمون است. در حالی که عمر محدود آدمی برای چنین تجربه‌ای کافی نیست، بهخصوص که راههای پیشنهادی هم بسیار زیاد و گوناگون‌اند.

(هدایت‌الغی، صفحه ۱۱۵)

گزینه ۲۱۱

(محمد رضایی بغا)

خداآوند هر دسته از مخلوقات را متناسب با ویژگی‌هایی که در وجودشان قرار داده است، هدایت می‌کند. انسان ویژگی‌هایی دارد که او را از سایر مخلوقات متمایز می‌کند و همین امر سبب شده شیوه هدایت او متفاوت باشد.

(هدایت‌الغی، صفحه ۱۱۵)

گزینه ۲۱۲

(ابوظاب (درانی))

۱۰۸ - گزینه ۲

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱۱۱: «گروهی نباید گروه دیگر را مسخره کند».
 لا سخراً: نباید مسخره کند، با توجه به ساکن بودن پایان فعل مضارع نوع «لا» نهی است و باید دستوری (امری) ترجمه شود.
 گزینه ۳۳: «قد» اگر بر سر فعل مضارع بباید به صورت «شاید، گاهی، ...» ترجمه می‌شود.
 گزینه ۴۴: «عيوب: عيوب»

(ترجمه)

۱۰۹ - گزینه ۱

«صغری» نادرست است (ص: أصغر).

نکته: اسم تفضیل در حالت مقایسه - حتی بین دو اسم مؤنث - عموماً بر همان وزن «أفعى» می‌آید.

تشریح گزینه‌های دیگر:

«أكبر، أصغر» در گزینه‌های ۲ و ۳ به دلیل مقایسه، صحیح است. و در گزینه ۴، «الصغری» صفت برای «الإینة» است و برای مقایسه نیست.

(قواعد)

۱۱۰ - گزینه ۳

«أغلی» به معنای «گران‌تر» اسم تفضیل است. توجه داشته باشید که گاهی اسم تفضیل بر وزن «أفعى» می‌آید.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱۱۱: «أعلم: می‌دانم، فعل مضارع است.

گزینه ۲۲: «إعلم: بدان، فعل امر است.

گزینه ۴۴: «خیر: خوبی، مصدر است؛ نه اسم تفضیل.

(قواعد)

بیانیه آموزشی

فرهنگی

(میری فرهنگیان)

انسان با آب نیازهای طبیعی و جسمی اش را برطرف می‌سازد و به طور کلی آب، حیات‌بخش جهان مادی، از جمله ما انسان هاست. آیه شریفه «التحیی به بلده میتا» به این حقیقت اشاره دارد.

(تکلم و اندیشه، آیه، صفحه ۹)

۱۱۸- گزینه «۱»

(میری فرهنگیان)

(الف) انسان همچون سایر موجودات زنده، یک دسته نیازهای طبیعی و غریزی دارد؛ مانند نیاز به آب، هوا، غذا و پوشاش. خداوند پاسخ به این نیازها را در عالم طبیعت آماده کرده و قدرت آگاه شدن از آن‌ها را به انسان داده است.

(ب) اما نیازهای انسان منحصر به نیازهای طبیعی و غریزی او نمی‌شود؛ زمانی که انسان از سطح زندگی روزمره فراتر رود و در افق بالاتری بیندیشد، خود را با نیازهای مهم‌تری رویه رو می‌بیند؛ نیازهایی که برآمده از سرمایه‌های ویژه‌ای (عقل، اختیار و ...) است که خداوند به او عطا کرده است. پاسخ صحیح به این نیازهای اساسی است که سعادت انسان را تضمین می‌کند.

(هدایت الهی، صفحه ۱۳)

(محمد رضایی بقا)

راه زندگی یا چگونه زیستن، دغدغه انسان‌های فکور و خردمند است. این دغدغه از آن جهت جدی است که انسان فقط یکبار به دنیا می‌آید و یکبار زندگی در دنیا را تجربه می‌کند. بنابراین در این فرصت تکرار نشدنی، باید از بین همه راههایی که پیش روی اöst، راهی را برای زندگی انتخاب کند که به آن مطمئن باشد تا بتواند با بهره‌مندی از سرمایه‌های خدادادی به هدف خلق‌بررسد. شعر مذکور نیز به این نکته اشاره دارد که انسان اگر بخواهد در این دنیا فقط تجربه کند، باید عمر دیگری داشته باشد که این ممکن نیست، پس باید راه درست را انتخاب کرد.

(هدایت الهی، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

۱۱۴- گزینه «۱»

(میری فرهنگیان)

(الف) راه زندگی یا «چگونه زیستن» دغدغه دیگر انسان‌های فکور و خردمند است.

(ب) با استناد به آیه شریفه «ان الانسان لفی خسر الا الذين آمنوا والصالحت و تواصوا بالحق و تواصوا بالصبر» ایمان مقدم به عمل الصالحت، راههای خروج از اتلاف عمر از دیدگاه قرآن کریم (الا الذين آمنوا و عملوا الصالحت و تواصوا بالحق و تواصوا بالصبر)، بیانگر سومین نیاز برتر انسان، یعنی «کشف راه درست زندگی» است.

(هدایت الهی، صفحه ۱۴)

(محمد رضایی بقا)

خداآوند برنامه هدایت انسان را که در برگیرنده پاسخ به سؤالات بنیادین است، از طریق پیامبران می‌فرستد.

(هدایت الهی، صفحه ۱۵)

۱۱۵- گزینه «۴»

(میری فرهنگیان)

با توجه به آیه «والنصر، ان الانسان لفی خسر، الا الذين آمنوا و عملوا الصالحت و تواصوا بالحق و تواصوا بالصبر» ایمان مقدم به عمل صالح است یا به عبارتی ریشه درخت عمل صالح، ایمان است.

(هدایت الهی، صفحه ۱۴)

۱۱۶- گزینه «۲»

(میری فرهنگیان)

این مناجات امام سجاد (ع) در ارتباط با نیاز «شناخت هدف زندگی» می‌باشد و با سؤال «کدام هدف است که انسان می‌تواند با اطمینان خاطر، زندگی اش را صرف آن نماید؟» در ارتباط است.

(هدایت الهی، صفحه ۱۳)

۱۱۷- گزینه «۳»

(مسنونه، رسمی)

«۱۲۵- گزینهٔ ۳»

ترجمهٔ جمله: «معلمان ما در مدرسه معتقدند که در یادگیری یک زبان جدید علاقه و سخت‌کوشی واقعاً مهم‌تر از سن است.»

(۱) منطقه، ناحیه	(۲) قاره
(۳) علاقه	(۴) درصد

(واژگان)

(مسنونه، رسمی)

«۱۲۶- گزینهٔ ۴»

ترجمهٔ جمله: «هنگامیکه یک شبکه ملی این محصول را در دههٔ ۱۹۷۰ در تلویزیون معرفی کرد، در بین مردم اروپایی محبوب شد.»

(۱) محبوب	(۲) خارجی
(۳) فیزیکی	(۴) ناشناخته

(واژگان)

[۲] زبان انگلیسی (۲)

(مهبتهٔ درخشناد)

«۱۲۱- گزینهٔ ۳»

ترجمهٔ جمله: «مدت کوتاهی در مورد بهترین راه برای انتقال احساس فکر کردم و تصمیم گرفتم آن را روی کاغذ بنویسم.»

- (۱) انتخاب کردن

- (۲) جستجو کردن (در اینترنت)

- (۳) انتقال دادن

- (۴) مصاحبه کردن

«۱۲۲- گزینهٔ ۲»

ترجمهٔ جمله: «خواب کافی برای سلامتی ما بسیار مهم است، اما نکتهٔ جالب توجه این است که پرخوابی نیز می‌تواند تأثیرات منفی بر سلامتی ما داشته باشد.»

(۱) نشانه	(۲) نکته
(۳) فعالیت	(۴) تکه

(واژگان)

«۱۲۳- گزینهٔ ۲»

ترجمهٔ جمله: «کاملاً صادقانه بگوییم، هرگز تصور نمی‌کردم که با تو هم‌اتاقی شوم.»

(۱) در حقیقت	(۲) کامل
(۳) به آرامی	(۴) اخیراً

(واژگان)

«۱۲۴- گزینهٔ ۲»

ترجمهٔ جمله: «در سال‌های اخیر تعداد زیاد گویشوران زبان‌های بومی به غیر از انگلیسی استرالیا کاهش یافته است.»

(۱) مهم	(۲) بومی
(۳) روان	(۴) صادق، راستگو

(واژگان)

(عقیل محمدی، روش، مشابه کتاب زرده)

ترجمه جمله: «هر فردی دارای توانایی یا استعدادی طبیعی است که می‌تواند برای رسیدن به اهداف خود و تحقق رؤیاهای خود، آن را پرورش دهد.»

(۱) توانایی

(۲) پرورش

(واژگان)

«۱۳۱ - گزینه ۲»

(۱) زبان

(۲) میزبان

(۳) پرورش

(۴) توانایی

(عقیل محمدی، روش، مشابه کتاب زرده)

ترجمه جمله: «میوه‌ها و سبزیجات تازه در اکثر خواربارفروشی‌ها به راحتی در دسترس و منبع بسیار خوبی از مواد مغذی مهم هستند.»

(۱) در دسترس

(۲) ممکن

(۳) محبوب

(۴) روانی

(واژگان)

«۱۳۲ - گزینه ۲»

(۱) ممکن

(۲) در دسترس

(۳) محبوب

(۴) روانی

(عقیل محمدی، روش، مشابه کتاب زرده)

ترجمه جمله: «در یک جامعه سنتی مردم از روش‌های قدیمی انجام کارها پیروی می‌کنند که برای فرهنگ و شیوه زندگی آن‌ها مهم است.»

(۱) مؤسسه

(۲) مقدار

(۳) جامعه

(۴) مهارت

(واژگان)

«۱۳۳ - گزینه ۳»

(۱) مهارت

(۲) مقدار

(۳) جامعه

(۴) مؤسسه

(عقیل محمدی، روش، مشابه کتاب زرده)

ترجمه جمله: «هزینه زندگی بسته به عواملی مانند مکان، انتخاب‌های مربوط به سبک زندگی و شرایط شخصی می‌تواند بسیار متفاوت باشد.»

(۱) توضیح دادن

(۲) تشکیل دادن

(۳) موجود بودن

(۴) متفاوت کردن یا شدن

(واژگان)

«۱۳۴ - گزینه ۱»

(۱) موجود بودن

(۲) توضیح دادن

(۳) متفاوت کردن یا شدن

(۴) تشکیل دادن

(عقیل محمدی، روش، مشابه کتاب زرده)

مورد نیاز است.

در حالی که شیر منبع عالی بسیاری از مواد مغذی مهم است، [اما] برای همه مناسب نیست. برخی افراد به آن حساسیت دارند، به این معنی که آن‌ها را مريض می‌کند. اين افراد در هضم لاكتوز، قند موجود در شیر، مشکل دارند. برای اين افراد بسیاری از محصولات لبنی بدون لاكتوز موجود است که همان مواد مغذی شیر معمولی را فراهم می‌کند.

(عقیل محمدی، روش)

«۱۲۷ - گزینه ۴»

ترجمه جمله: «بهترین عنوان برای متن چیست؟»

«همه چیز درباره شیر و مواد مغذی آن»

(درک مطلب)

(عقیل محمدی، روش)

«۱۲۸ - گزینه ۳»

ترجمه جمله: «ایده اصلی پاراگراف «۳» چیست؟»

«برخی افراد ممکن است نتوانند شیر بنوشند.»

(درک مطلب)

(عقیل محمدی، روش)

«۱۲۹ - گزینه ۲»

ترجمه جمله: «از متن می‌توانیم بفهمیم که ... nutrients»

«موادی هستند که به شما کمک می‌کنند سالم بمانید»

(درک مطلب)

(عقیل محمدی، روش)

«۱۳۰ - گزینه ۱»

ترجمه جمله: «کلمه "them" که در پاراگراف «۳» زیر آن خط

کشیده شده است، به "people" اشاره دارد.»

(درک مطلب)

مختلف گوش دهنده. موسیقی می‌تواند مردم را دور هم جمع کند.
می‌تواند حس اجتماع و تعلق ایجاد کند. مردم می‌توانند به خاطر عشق خود به موسیقی به هم پیوند بخورند، حتی اگر گذشته‌های مختلفی داشته باشند.

(عقیل محمدی‌روشن، مشابه کتاب زرد)

﴿ ۱۳۷ - گزینه ۴ ﴾

ترجمه جمله: «کدامیک از موارد زیر با توجه به متن صحيح است؟»

موسیقی زبانی است که مردم سراسر جهان می‌توانند آن را بفهمند.»

(درک مطلب)

(عقیل محمدی‌روشن، مشابه کتاب زرد)

﴿ ۱۳۸ - گزینه ۴ ﴾

ترجمه جمله: «در متن کدامیک از موارد زیر به عنوان یکی از دلایل گوش دادن مردم به موسیقی ذکر نشده است?»
«آشنایی با فرهنگ‌های دیگر»

(درک مطلب)

(عقیل محمدی‌روشن، مشابه کتاب زرد)

﴿ ۱۳۹ - گزینه ۲ ﴾

ترجمه جمله: «کلمه "It" که در پاراگراف «۲» زیر آن خط کشیده شده است، به "music" اشاره دارد.»

(درک مطلب)

(عقیل محمدی‌روشن، مشابه کتاب زرد)

﴿ ۱۴۰ - گزینه ۱ ﴾

ترجمه جمله: «طیق متن موسیقی می‌تواند افراد را از طریق ... با هم متعدد کند.»

﴿ ایجاد حس تعلق ﴾

(درک مطلب)

(عقیل محمدی‌روشن، مشابه کتاب زرد)

ترجمه جمله: «در طی جلسات مهم با تلفن همراه خود کار نکنید تا به افراد حاضر احترام بگذارید.»

نکته مهم درسی: به ترکیب واژگانی "keep off" به معنای «وارد نشدن به، اجتناب کردن از» دقت کنید.

(واژگان)

(عقیل محمدی‌روشن، مشابه کتاب زرد)

ترجمه جمله: «محوطه پارکینگ پر بود، پس مجبور شدم قبل از پیدا کردن مکانی برای پارک ماشینم چند بار دور بزنم.»

۱) شبکه ۲) علف ۳) سن

﴿ ۱۳۵ - گزینه ۴ ﴾

(واژگان)

ترجمه متن در ک مطلب:

موسیقی نوعی هنر است که از دیرباز وجود داشته است. موسیقی زبانی است که همه می‌توانند آن را بفهمند، مهم نیست اهل کجا باشند یا به چه زبانی صحبت کنند. موسیقی می‌تواند ما را خوشحال، غمگین، هیجان‌زده یا آرام کند. مردم در طول تاریخ به دلایل مختلف از موسیقی بهره برده‌اند. از آن برای مراسم مذهبی، جشن‌ها و سرگرمی استفاده کرده‌اند. امروزه ما برای سرگرمی، بیان افکار و احساسات خودمان و رقص به موسیقی گوش می‌دهیم. انواع مختلف زیادی از موسیقی مانند پاپ، راک، هیپ‌هاب، کانتری و غیره وجود دارد. هر نوع، سبک و صدای خاص خود را دارد. برخی افراد یک نوع موسیقی را بر دیگری ترجیح می‌دهند، در حالی که برخی دیگر بسته به روحیه خود دوست دارند به انواع